

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ŞEKİR-ŞUBAT 1985

SAYI: 186

ZİRVE TOPLANDI

YILMAZ, ZİRVEDEN ÖNCE SERTTİ

Serbest toplu pazarlık, grev, hür sendikacılık hakları kağıt üzerindedir. Sendika yöneticileri tehdit ve baskı altındadır. İşçi çıkarmalar işverenin keyfine kalmıştır. Türk işçisine reva bu muamele değil.

Zirveden
KDV müjdesi çıktı:

Yiyecekte KDV

Özal "Hem acı hem de tatlı bir görüşme yaptık"

Türk-İş ile hükümet zirvesinden sonra Yılmaz, "yüzde 50 başarılı olduk" dedi

Özal, işçi liderleriyle yaptığı 4,5 saatlik zirve toplantısından sonra işveren temsilcileriyle de 4 saat görüştü

1. Başbakan Türk-İş'le 4,5 saat "acı-tatlı" görüştü.
2. Türk-İş Başkanı ancak "yüzde 50 ümitlenebildi".
3. Kıdem tazminatında "müktesep haklara dokunulmayacak"
4. Gıda maddelerinde KDV "inşallah ertelenebilecek".
5. Asgari ücrete "pek çok yok", ücrete ek zamm yok.

1. Kıdem Tazminatı hakları korunacak
2. Emekliliğe yaş sınırı haklara dokunulma
3. Temel gıda maddelerinde KDV uygulanmayacak

Özal yine "idare" etti

**Özal-Yılmaz pazarlığı
ümitsiz başladı, "ümitli" bitti**

...uşmada en fazla Yüksek Hakem Kurulu yakınan Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz "Enfasyon hızının yüzde 50'yi aştığı bir ortamda işçiye yüzde 30 zam çok görülüyor" dedi.

Sorunlar Zirve'de ele alındı

TÜRK-İŞ/HÜKÜMET ZİRVESİ BAŞBAKAN TURGUT ÖZAL'IN BAŞKANLIĞINDA YAPILDI ve 4.5 SAAT SÜRDÜ

Yılmaz : "Hükümet, her kesimle görüşüp, bildiğini okumak alışkanlığını terketmeli,,

«EKONOMİK TERCİHLER, SÜREKLİ OLARAK İŞÇİLER VE TÜM ÇALIŞANLARLA DAR VE SABİT GELİRLİLER ALEYHİNE YAPILMAKTADIR»

★

«İŞSİZLİKLE MÜCADELEDE, CİDDİ KABUL EDİLEBİLİR HİÇBİR SÖMUT ÖNLEM ALINMAKTADIR.»

«GELİR DAĞILIMINDAKİ UÇURUM GİDEREK BÜYÜMEKTE, KORKUTUCU BOYUTLARA ULAŞMAKTADIR»

«ÇALIŞANLARIN İŞİNDE VE EMEKLİLİK DÖNEMİNDE GÜVENCESİ KALMAMIŞTIR»

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında Ocak ayının ilk yarısında yapılması kararlaştırılan, ancak çeşitli sebeplerle ertelenen ZİRVE toplantısı 11 Şubat Pazartesi günü Başbakanlık'ta yapıldı.

Yönetim Kurulu üyeleri ve Genel Başkanlık Danışmanlarından oluşan TÜRK-İŞ hey'eti, Başbakanlıkta yapılan toplantıya çeşitli konuları içeren bir dosya ile katıldı.

Başbakan Turgut ÖZAL'ın başkanlığında yapılan görüşmelere, bazı hükümet üyeleri katıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, toplantının açılışında yaptı-

Zirve,
Özal ve Yılmaz'ın
hayırlı olması dileğiyle başladı

ği konuşmada, hükümetin her kesim ile görüşmeler yaptığını, ancak yine de bildiğini uyguladığını belirterek, «Bu alışkanlık terk'edilmelidir» dedi.

Gelir dağılımındaki uçurumun giderek büyüdüğünü belirten TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ toplantıda yaptığı konuşmada «... Serbest toplu pazarlık hakkı kâğıt üzerindedir; grev hakkı kâğıt üzerindedir; hür sendikacılık anlayışı kâğıt üzerindedir...» dedi.

Bu tablonun «Çalışma barışının geleceği açısından son derece kaygı verici» olduğunu kaydeden YILMAZ, «2822 Sayılı Yasa'nın başta grev yasakları olmak üzere derhal ele alınmak gerektiğini» bildirdi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı şunları söyledi:

«Hükümet üyeleri ile TÜRK-İŞ

temsilcileri ilk kez 17 Temmuz 1984 tarihinde bir araya gelerek, çeşitli yurt ve işçi sorunlarını görüşmüşlerdir.

TÜRK-İŞ bu toplantıda sorunları somut olarak ortaya koymuş ve Hükümetçe alınması gereken önlemleri de somut olarak belirtmiştir.

Üzülerek belirtilmelidir ki, altı ay gibi, kısa sayılamayacak bir süre içinde birkaç konu hariç sorunların çözümü yolunda beklenen gayret görülmemiştir. Bu süre, aynı zamanda, yeni yeni sorunların ortaya çıktığı, mevcut problemlerin daha da ağırlaştığı bir dönem olmuştur.

İŞÇİLER

ÇIKMAZLARLA KARŞIKARŞIYA

İşçilerimiz bugün ferdî ve toplu iş hukuku alanında, sosyal güvencilerde çıkmazlarla karşıkarşıyadır. Ekonomik kararlarda tercihler sürekli olarak, başta işçiler olmak üzere, tüm çalışanlar, dar ve sabit gelirli aleyhine yapılmaktadır. Sosyal düşüncelerden gi-

Türk-İş Hey'eti

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında yapılan zirve toplantısında, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın başkanlığında Genel Sekreter M. Sadık Şide, Genel Mali Sekreter Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Genel Teşkilatlanma Sekreteri Orhan Balaban, Başkanlık Danışmanları Gültekin Özdenler ve Önder Aker, Basın Danışmanı Burhan Dodanlı, Sosyal Güvenlik Danışmanı Osman Nuri Tekman'dan oluşan heyet TÜRK-İŞ'i temsil etti.

derek uzaklaşan yaklaşımlarla, Devlet, iktisaden güçsüz durumda olanı koruma işlevini yapamaz duruma getirilmektedir. İşsizlikle mücadelede ciddi kabul edilebilir hiçbir somut önlem alınmamaktadır. Çalışanın işinde ve emeklilik döneminde güvencesi kalmamıştır. Gelir dağılımındaki uçurum giderek büyümekte, korkutucu boyutlara ulaşmaktadır. İktisaden güçsüz durumda olan çoğunluk, tek kelime ile, geçinemez durumdadır. Bu tablo, yersiz ve çoğu kez sorumsuz davranış ve beyanlarla giderek kararmaktadır. Giderek kararın bu tablonun çoğulcu ve özgürlükçü demokratik rejimi olumsuz yönde etkileyeceği açıktır.

Çoğu altı ay önce sunulan sorunları, yeni boyutları ile burada tekrarlamadan önce, bir hususun açıklığa kavuşturulması gerektiğine inanmaktayız. TÜRK-İŞ, sosyo-ekonomik ve siyasal sorunların çözümünde, yöntem olarak, diyalogu seçmiş bir kuruluştur. Bu seçim,

Hükümet Hey'eti

Zirve toplantısına Başbakan Turgut Özal Başkanlığında hükümet adına katılanlar şunlar:

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem, Devlet Bakanları Kazım Oksay, Mustafa Tınaz Titiz ve Ahmet Karaveli, Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin, Ulaştırma Bakanı Veyssel Atasoy, Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mustafa Kalemli, Bakanlık Müsteşarı Kutlu Savaş, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pakdemirli, Merkez Bankası Başkanı Yavuz Canevi, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Daire Başkanı Vahit Erdem.

Sorunlar bir dosya halinde Özal'a verildi

çoğulcu özgürlükçü demokrasiye, Batı Demokrasisi anlayış ve uygulamasına yürekten bağlılığımızın bir sonucudur. Hükümet de, bu anlayışı, 1982 Anayasasının belirlediği tercihe uygun suretle, benimsemekle yükümlüdür. Diyalog yönteminin karşılıklı olarak benimsenmesi olumlu bir yön ise de, sürekliliğinin sağlanması, ortaya konan sorunlarla ilgili somut önlemler alınmasına bağlıdır. Hükümet, diyalog adına, her kesimden şikayet dinleyen, ama sonuç olarak, «bildiğini yapmakta devam eden» bir tutum içinde olmalıdır. Bu toplantı: ağır sorunlarla karşıkarşıya bulunan kesimlerin, beklentileri konusunda umutlarını tazeleme maksadıyla kullanılmamalıdır.

İşçilerimizin karşıkarşıya bulunduğu sorunlar ve çözüm düşüncesi ve önerilerini sunmak istiyoruz.

TÜRK-İŞ'in sosyo - ekonomik ve siyasal sorunların çözümünde, yöntem olarak «diyalogu seçtiğini» bildiren YILMAZ, sorunların bi-

reysel ve toplu iş hukukunda yoğunlaştığına dikkati çekti.

Şevket YILMAZ şöyle devam etti :

«İşçi çıkarma yasağının kaldırılması ve kıdem tazminatı müessesesi üzerinde başlatılan tartışmalar, ferdi iş hukukunun kısa sürede çözüm gerektiren sorunları olmuştur. Bunun yanında, her çeşit yasal korumadan yoksun durumdaki tarım işçilerimizin çözüm bekleyen problemleri vardır.

Hileli iflaslar, işyeri kapatmalar, toplu işçi çıkarmalar, bu tasarrufların yapıldığı işyerleri ve işletmelerde işçi alacaklarının ödenmemesi, işyerlerinin işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında akıl almaz boyutlardaki denetim eksiklikleri sorunun diğer yönlerini oluşturmaktadır.

İşçi çıkarmalarını işverenin keyfiliğine terkeden yaklaşım günümüzde hemen hiçbir ülkede hımaye görmemektedir. Yürürlükteki Yasanın keyfiliğe imkân veren özelliklerinden kaynaklanan sorunlar bir yana, çıkartmalarda, ö-

zellikle işçilerin sendikalaşma hakkının engellenmesi hedefine yönelindiği tespit edilmektedir. Yasağın kaldırılmasından bu yana 5000'i aşkın sayıda işçinin iş akdine hudutsuz bir keyfilikle son verildiği dikkate alınmalıdır. 17 Temmuz 1984 tarihli toplantıda bu konuda önlem alınması gereğine işaret edilmiş, daha sonra da, çıkartmalarda «haklı sebep ilkesini ön plana alacak» bir yaklaşımın benimsenmesi, bu tasarrufun, doğrudan ilgililerin temsil oluncakları komitelerin süzgecinden geçirilmesi önerilmiştir. Bunun gibi, TÜRK-İŞ'in TBMM Komisyonlarında bekletilen «İş Yasası Değişiklik Önerisi», çıkartmaların, BM Uluslararası Çalışma Örgütü'nün karar ve sözleşmelerine uygun suretle, yargı denetimine tabi tutulmasını, «çıkarmada haklı sebep ilkesinin aranmasını» öngörmüştür. Bu alanda, çözüm arandığı izlenimini veren sınırlı arayışlara girilmişse de, somut hiçbir sonuç alınamamıştır.

Sorunları içeren dosyalar
tek tek Hükümet
temsilcilerine verildi

KIDEM TAZMİNATLARI VE FON

Kıdem tazminatı müessesesi ile ilgili olarak sürdürülen çalışmanın ise, amacından tamamen sapıtıldığı, hakkın özünü ortadan kaldırmaya yöneldiği kaygı ile izlenmektedir. TÜRK-İŞ «Fon» düşüncesini benimserken hareket noktası olarak, işçinin kıdem tazminatı hakkının korunmasını ve geliştirilmesini kabul etmiştir. İhtiyaç, kıdem tazminatı ödeme yükümlülüğünden, Yasalara karşı hiyle yoluyla kaçmak isteyen işverenlerin hizaya sokulması ihtiyacıdır. Hareket noktası, kazanılmı hakların korunmasıdır.

Nitekim, 1475 Sayılı İş Kanununda değişiklik yapılmasını öngören ve 6 Mayıs 1984 tarihinde TBMM'ne sunulup o tarihten bu yana üzerinde hiçbir işlem yapılmamış olan TÜRK-İŞ önerisi de bu yönde hazırlanmıştır.

SENDİKA DENETİMİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı 2821 Sayılı Sendikalar Kanununun 47 nci maddesine dayalı «sendika denetimi» görevini, çoğu zaman bir siyasal baskı aracı olarak kullanıldığı izlenimi de veren bir çalışma temposu içinde sürdürürken, iş hayatının teftiş ve denetimi ile ilgili sorumluluklarını hiçbir şekilde yerine getiremez durumdadır. Denetim konusuna gelince, belirtmeliyiz ki, denetleme tüzüğü amacı aşan bir niyetle hazırlanmıştır. Denetimde, çoğu zaman yetkiler aşılmaktadır. Sendika yöneticileri sürekli olarak tehdit ve baskı altında tutulmak istenmektedir. Sendikacılık Hareketi «giderlerin amaca uygunluk unsurunu», sendikacılığın işleyişine ve ihtiyaçlarına tamamen yabancı, üstelik bağımlı kişilerin subjektif takdirlerine tâbi kılamaz. Devlet hiyerarşisi içinde, görevleri ve sorumlulukları Kanunla muayyen kamu görevlileri, siyasî komiser hüviyetiyle çalışamazlar...»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı toplu iş hukuku uygulaması konusunda

TOPLANTI SAMİMİ BİR HAVADA YAPILDI

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasındaki Zirve'ye samimi bir hava hakimdi.

Toplantı başlamadan önce, Başbakan Turgut ÖZAL, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'la ayakta bir süre sohbet etti. Daha sonra Hükümet adına toplantıya katılanlarla TÜRK-İŞ heyetini oluşturanlar, toplantının hayırlı olmasını dilediler.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, sorunlarla ilgili dosyaları Başbakan ve diğer Hükümet temsilcilerine dağıttı.

İse şu saptamaları yaptı.

«Ferdî iş hukuku uygulaması çıkmazları daha ileri boyutlarda, toplu iş hukuku uygulamasında ve işçi/işveren ilişkilerinde yaşanmaktadır.

Çıkmazların önde gelen sebebi, 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 Sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanununun ihtiyaçlara cevap vermeyen hükümleri ve daha da önemlisi, Kanun koyucunun amacını aşan uygulamalardır.

Çıkmazların temelinde, aynı zamanda, siyasal iktidarın toplu pazarlık hakkının serbestçe kullanılmasına imkan tanımayan, müdahaleci, baskıcı tutumu yatmaktadır.

Çıkmazlar işçi/işveren ilişkilerinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ile sonuçlanacaktır.

TÜRK-İŞ ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında bu konuda derin anlaşmazlıklar vardır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı gerek 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu; gerekse 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununu uygulayamamaktadır. Çıkmazlar karşısında ciddi önlemler almak için yararlı yönde sarfedilecek çabalar, yerini Bakanlık yönünden kamuoyu oluşturacak, propagandaya dönük yer-siz ve gereksiz çıkışlara terketmiştir. Sorunlarda esasa dayalı çözümsüzlükler varken, Bakanlık imzalanan sözleşme sayısını «başarının ölçüsü» kabul ve bunu ilân etmektedir.

KURUMLAR

İŞLERLİKTEN YOKSUN

Toplu iş ilişkilerinde Yasa ile öngörülen üç müessese de işlememektedir. Toplu iş sözleşmesinden söz edilebilmesi için öncelikle «sözleşmenin tarafı» olacak sendikanın Yasanın öngördüğü süre içinde belirlenmesi gerekir-ken, bir yandan Bakanlık Teşkilatının yetersizliği ve teçhizatlılığı, öte yandan tespitlere esas istatistik çalışmalarında, ilk günden bu yana ortaya çıkan sıhatsızlık, nihayet, işlerin düzeltilmesi yönündeki yapıcı öneriler ve girişimler karşısında Bakanlığın en üst düzey yetkililerinde egemen olduğu görülen rahatsızlıklar ve bu ruh halinin yol açtığı saptırma ve işleri olduğundan daha başka gösterme eğilimi sorunların çözümüne imkan vermemektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu konuda kendisi dışında her çevreyi suçlamayı alışkanlık haline getirmiştir.

ARABULUCULUKTA ÇIKMAZ

Taraf sendikanın belirlenmesinde yaşanan çıkmazlar, iş uyuşmazlıklarının barışçı yoldan çözümü için öngörülen arabuluculuk müessesesi söz konusu olduğunda, daha da ağırlaşmaktadır. Arabuluculuk müessesesi, ilgili Tüzük'te TÜRK-İŞ önerileri kategorik olarak dikkate alınmadığı için işlevini yerine getiremez, sendikalara sadece parasal külfet yükler bir durumdur. YHK ise işçinin güvenliğini tamamen yitirmiş bir kurum niteliğindedir.

Grev hakkı konusundaki çıkmazlarsa herkes tarafından bilinmektedir.

Kanun hükümlerinin ve çoğu kez Kanun koyucunun amacını aşan uygulamaların yol açtığı çıkmazlar toplu sözleşme düzenine ve bu düzenin geleceğine bakış açısından kaynaklanmaktadır.

MÜDAHALE YAPILIYOR

Niyetin toplu iş sözleşmelerine müdahale etmek olmadığı; amacın «yönlendirmekle» sınırlı bulunduğu yolundaki resmi beyanlar gene resmi belgelerle geçerliliğini yitirmiştir. Bu belgeler olmasa bile, Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu'nun müdahaleci rolü, bir yıldır, herkesçe bilinen, görülen bir olgudur. Bu müdahale işçinin ezilmesine yol açmamış olsa, sonuç olarak, yaşanan ekonomik darboğazın gereklerini de gözönüne alan bir yaklaşımla işçilerin en azından satın alma gücünü koruma hedefi gütse, kaygılar bugünkü boyutlarda olmayabilirdi. Oysa, işçiye yüzde 30'un çok görüldüğü sendikaların bunu öngören sözleşmeleri bağitlamasının istendiği bir ortamda enflasyon hızı yüzde 50'leri aşmış bulunmaktadır. Türkiye, uygulanan bu politika ve ekonomik tercihlerle nüfusun en alt yüzde 20 diliminin milli gelirden yüzde 3.5; en üst yüzde yirmi diliminin ise yüzde 56.5 pay alabildiği bir döneme sürüklenmiştir.

Serbest toplu pazarlık hakkı kağıt üzerindedir.

Grev hakkı kâğıt üzerindedir.

Hür sendikacılık anlayışı kâğıt üzerindedir.

Böyle bir tablo çalışma barışının geleceği açısından son derece kaygı vericidir.

SOSYAL

GÜVENLİKTE ÇIKMAZ

Sosyal güvenlik alanında ise ortaya konan ve uygulamasına geçileceği resmi ağızlardan sürekli olarak bildirilen önlemler, sistemi tam bir kaosa sürükleyecek niteliktedir.

110 milyar lirayı aşan işveren prim borcu tahsil etmede etkin ka-

bul edilebilir önlemleri, bize göre, henüz geliştirememiş olanlar, mali çıkmazlardan söz edebilmektedir. Bunun yanında sosyal güvenlik sistemi içinde işçiye güven verebilecek ne var ise, bunu ortadan kaldırma; işlerliği görülmüş müesseseleri engelleme; kazanılmış hakları çiğneme eğilimi vardır.

İşçinin emeklilik yaşı ile oynanmak istenmektedir.

İşçinin sağlık tesislerine göz dikilirken, muayenehane sahiplerini işçinin sırtından zengin edecek formüller önerilmektedir.

İşçinin konut edinme şansını tamamen ortadan kaldıracak tasarruflar yapılmaktadır.

Bu girişimlerde hiçbir haklı gerekçe, hatta hiçbir hesap yoktur.

Sosyal Güvenlik sisteminin gediklerini kapatmak düşüncesiyle TÜRK-İŞ tarafından hazırlanarak 2 Haziran 1984 tarihinde TBMM'ne sunulmuş bulunan Yasa değişikliği önerileri hiçbir işlem görmemiştir.»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı konuşmasını şöyle bitirdi:

«Sonuç olarak, toplantı sırasında tüm ayrıntılarının açıklanacağı üzere, işçi sorunları giderek büyümektedir.

Böyle bir tablo Türk işçisine layık değildir.

TÜRK-İŞ olarak, Türk işçisine reva görülen bu muamelenin değiştirilmesini istiyoruz. Ve bunu istemeğe devam edeceğiz.»

YASA DEĞİŞİKLİK- LERİ İÇİN TASARI VERİLDİ

Başbakan Turgut ÖZAL, çalışma hayatıyla ilgili olarak TÜRK-İŞ'in yasa değişikliği önerilerini vermesini istedi.

Dergimiz baskıya girdiğinde, çalışma hayatını ilgilendiren yasalardaki değişiklik önerileri hazırlanıp, Çalışma Bakanlığı kanalıyla Hükümete sunuldu.

Zirve sonrası Başbakan Özal ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz, Basın mensuplarına görüşme ile ilgili açıklama yaptılar

TÜRK-İŞ'İN İSTEĞİ İLE YİYECEKLER İÇİN KDV ERTELENDİ

ÖZAL: «GIDA MADDELERİ İÇİN NISAN AYINDA UYGULAMAYA BAŞLAYACAK OLAN KDV, TÜRK-İŞ'İN TALEBİ ÜZERİNE TEMMUZ AYINA ERTELENDİ» DEDİ..

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında yapılan zirve görüşmesi sonunda, basın mensuplarına açıklama yapan Başbakan Turgut ÖZAL, Katma Değer Vergisi ile ilgili olarak TÜRK-İŞ'in talebi üzerine, gıda maddelerinden Temmuz 1985'e kadar KDV alınmamasının kararlaştırıldığını söyledi.

ÖZAL şöyle dedi: «TÜRK-İŞ yöneticileriyle çeşitli konuları görüştük. Sorunlarını bize iletiler. Çözüm için gerekli çalışmalar yapılacaktır. Bu arada, Katma Değer Vergisi ile ilgili bir talepleri oldu. Gıda maddelerinden Nisan 1985'den itibaren alınması öngörülen bu verginin, Temmuz ayına ertelenmesini istediler. Hükümet olarak biz de bunu düşünüyorduk. Temmuz'a ertelenmesine karar verdik.»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ da zirve görüşmelerinden sonra basına yaptığı açıklamada, sorunların Hükümete bir kez daha anlatıldığını, çözüm için Başbakan ÖZAL'ın yaklaşımından umutlu olduklarını belirtti ve «Görüşmelerde yüzde 50 başarı sağlandı diyebilirim» dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ, Genişletilmiş Başkanlar Kurulunun acele toplantıya çağırılacağını da sözlerine ekledi.

Zirve'de 10 bölümde 41 konu görüşüldü

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında yapılan zirve toplantısına, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından 10 ana bölümde 41 konu görüşüldü.

Toplu iş sözleşmeleri, Asgari Ücret, İşsizlik ve İşten Çıkarmalar, İşçi Alacakları, Memurlaştırma Olayları, Denetim ve Teftişler, Bölge Çalışma Müdürlükleri, Sosyal Konular, Yasa Teklifleri, Diğer Konular olarak belirlenen bölümlerde, aşağıdaki hususlar ele alındı:

- Koordinasyon Kurulunun müdahaleleri,
- Yüksek Hakem Kurulunun işlevleri,
- Grev ve Lokavt uygulamaları,
- 3 Bin liralık avans uygulaması,
- İşçi ortalama ücretleri,
- Asgari Ücret Uygulaması,
- Asgari Ücret mevzuatı,
- İşten çıkarmalar,
- İşsizlik,
- İşçi alacakları,
- Memurlaştırma olayları
- Çalışma hayatının denetimi
- Sendikaların denetimleri,
- Bölge Çalışma Müdürlüklerinin durumu,
- Emekli olma şartı,
- SSK Mesken Kredileri,
- Toplu Konut Fonu Uygulaması,
- SSK sağlık hizmetleri,
- SSK hastaneleri
- Serbest doktorlar,
- Diş tedavileri,

— İşçi emeklilerinin sorunları,
— Yurt dışındaki işçilerimizin sorunları,

A — TÜRK-İŞ'in 6 Mayıs 1984'de yaptığı yasa tadil teklifleri :

— İcra İflas Yasası,
— İş Yasasının üç maddesinin tadili,
— Kıdem Tazminatı Yasa teklifi,
— İşçinin yönetime katılması teklifi,
— Tarım İş Yasası

B — 2 Haziran 1984'de yapılan yasa teklifleri :

— SSK Prim alacaklarının tahsili,
— SSK Prim alacağı birikiminin önlenmesi,
— SSK'nın mali özerkliğinin sağlanması,
— Emekliler arasındaki dengelessizliğin giderilmesi,
— Sosyal yardımların ve personel giderlerinin TC Emekli Sandığında olduğu gibi Devletçe karşılanması,

C — 4 Kasım 1984 tarihinde sunulan :

— Tüketicinin korunması yasa teklifi.

D — Hazırlanmakta olan :

— Kara taşımacılığı yasa teklifi,
— Asgari Ücret Mevzuatını tadil teklifi,
— 2821 Sayılı Sendikalar Yasasını tadil teklifi,
— 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasını tadil teklifi,

TÜRK-İŞ'in Zirveye götürdüğü konuların son bölümünde de, Katma Değer Vergisi, sendika yöneticiliği için aranan 10 yıl fiilli hizmetten ne anlaşılması gerektiği, bazı işkollarında işçilerin sahip oldukları parasız seyahat permilerinin devamı, TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarına yönelik bazı iddiaların cevapları yer aldı.

YORUM

İKİNCİ ZİRVE

Takvim yaprakları 17 Temmuz 1984'ü gösterirken, Başbakanlıkta Başbakan Turgut Özal'ın başkanlığında önemli bir toplantı yapıliyordu.

TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında düzenlenen bu toplantıda, çalışma hayatını ilgilendiren yasalardaki çıkmazlar, idarenin tasarruflarından doğan sorunlar bütün detayları ile anlatılıyor ve bunlara çözüm getirilmesi isteniyordu.

Toplantı sonrasında basına yapılan açıklamalarda, Hükümetin bu sorunlara derhal eğileceği ve bu amaçla bazı Bakanların TÜRK-İŞ ile karşılıklı görüş alışverişinde bulunarak sorunların çözümüne çalışacakları bildiriliyordu.

TÜRK-İŞ'in 6 Mayıs ve 2 Haziran 1984 tarihlerinde bazı yasa tadil tekliflerini TBMM'ye intikal ettirdiği, bunların gündeme alınması da Hükümetin vaatleri arasında yer almıştı.

17 Temmuz'u takip eden günlerde, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ile ilgili Bakanlar arasında yapılan görüşmeler sorunların çözümü için bir gelişme olacağı umudunu doğurmuş, ancak aylar geçtikçe Hükümetin tavrında değişiklik olmamıştı.

Ocak 1985'de yapılması kararlaştırılan, ancak bazı nedenlerle 11 Şubat tarihinde gerçekleşen ikinci zirve, bir önceki toplantının getirdiği tecrübe ışığında çok kişide fazlaca umud bırakmamıştı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz, Zirve'de yaptığı konuşmada, bu endişesini belirtirken, «Hükümet her kesimle görüşüp, bildiğini yapma alışkanlığını terk'etmelidir» diyor, bu zirvenin de bir öncekine benze-memesini istiyordu.

Çalışanların, sendikacıların şimdi gözleri gelecek günlerde Hükümetin yapacağı icraattadır.

Sorunların çözümü için uzun süre beklemeye tahammül kalmamıştır.

Hükümet, sözünü tutmak ve sorunlara çözüm arama zorunluluğu içindedir. Zira, Hükümetin sözüne güven duyulmayacak olursa, toplumun bütün kesimleri tedirgin, huzursuz ve endişe içinde bulunur.

Zaman, bu güvenin beslenip, beslenemeyeceğini gösterecektir.

Türk-İş

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 1985 başında tahvil portföyü

M. Sadık ŞİDE

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri

1.1.1946 Tarihinden beri yürürlükte olan 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 20'nci maddesi ile, her sigorta kolu için ayrılan yedek akçelerin;

- a) Milli Bankalara yatırılmak,
- b) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırılmak,
- c) Gayrimenkullere yatırılmak,
- d) Sigortalılar ile Kurumdan maaşlılık ve yaşlılık aylığı almakta olanlara konut kredisi verilmek,
- e) Müesseseler veya ortaklıklar (istirakler) kurulmak, suretiyle işletileceği,

Bu karşılıkların;

- a) En çok % 40 ının Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere
 - b) En çok % 25'inin konut kredisine
 - c) En çok % 15'inin Kurumun müessese veya ortaklıklarına yatırılacağı,
- hükme bağlanmıştır.

Söz konusu madde hükmü uygulamada, Kurum yedek akçelerinin büyük bir bölümünün Devlet Yatırım Bankası tahvillerine yatırılması sonucunu doğurmuştur.

Bu durum ise; Kurum fonlarının iştirak gücü yönünden yıldan yıla

erozyona uğramasına sebep olmuştur.

12 Eylül 1980 Tarihine kadar 40 Milyar tutarındaki Tahvilin normal Faizlerin % 35 olduğu sırada % 6 ile % 11 arasında faizlerle bağlı tutulduğu, bu sebeple Kurumun ne büyük zararlara uğratıldığı hatırlardır.

Yapılan yoğun çalışmalardan sonra çeyrek asırdan beri devam ettirilen usul bozulmuş ve SSK. Tahvillerinin faizleri ilk defa bir kararname ile 1981 yılında % 30 net faize kavuşturulmuştur. Ancak bu güçlü ıslah operasyonu bile Kurumun Tahvil hesaplarını düze çıkartmaya yeterli olamamıştır.

Halen Devlet Yatırım Bankası tahvil mevcudu, 115 milyar lira civarındadır. Bunun 55 milyar lira'dan fazla kısmı, tahvil itfa ve faiz bedellerine karşılık mübaya'a edilen ve karşılığında henüz tahvil alınamamış miktarı ifade etmektedir. Özellikle son bir yılda bu durum endişe verici bir kabarma göstermiştir.

Kurumun Tahvil Portföyü özetle bu durumdadır Kurumun Parası korunamamaktadır.

Kırk yıl önceki şartların hiçbir kalmadığına göre 1946 yılında yürürlüğe girmiş olan 4792 sayılı Ka-

nunun bu hükümleri de günümüz şartlarına uygun hale getirilecektir. Bu değişiklik artık kaçınılmaz olmuştur. 1983 yılında hazırlanmış bulunan tadil teklifi kadük olduğundan yenilenmesi gerekmiştir. TÜRK-İŞ Daimi Mevzuat Komisyonu bu gereği yerine getirmiş ve 1984/ Haziran ayında hazırladığı yeni Kanun Teklifini TBMM Başkanlığı ile Başbakanlığa sunmuştur.

Bu teklifte Sosyal Sigortalar Kurumunun tahvil almaya zorlanmaması hükmü getirilmektedir.

Çok güçlü ve önemli gerekçeye dayanan bu teklifin kanunlaşmasıyla bugünkü haliyle 115 milyar lira tutarında olan TAHVİL'lerin tedricen paraya çevrilmesi ve vadedi hesaba yatırılmasıyla Sosyal Sigortalar Kurumu % 56 faiz geliri-ne kavuşacaktır. Bu miktar yılda yaklaşık olarak 60 milyar lira gelir demektir.

Sosyal Sigortalar Kurumunun sadece prim topladığı, henüz emekli maaşı ödemeye başlamadığı yıllarda tahvil almak ve Kurum parasını böylece değerlendirmek doğru ve yararlı bir yöntem sayılabilir. Ancak üç aylık emekli maaşları için 90 milyar liraya ihtiyaç duyulduğu 1985 yılı başında Sosyal Sigortalar Kurumunun çok daha değişik bir mali yönetime ve güçlü önlemlere ihtiyacı vardır.

Bu sebeple yazımızın girişinde belirtilen 4792 sayılı Kanunun özellikle 20. maddesi, Kurumun şiddetle ihtiyacını hissettiği önlemleri sağlayacak yeni bir düzenlemeye kavuşturulmalıdır.

Bakan olarak, sendikacı olarak hangi kademedede yetki ve sorumluluk taşırsak taşıyalım, her zaman işçilerimizin yegane sosyal güvenliği olan Sosyal Sigortalar Kurumunu korumak ve kollamak görevimiz olmuştur. Kurumun güçlü olması hizmetlerinin etkili ve yeterli olmasıyla doğru orantılıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Kurumu bugünkü zor mali durumdan kurtaracak tedbirlerin dikkat ve ciddiyetle alınması, gereğine bir kez daha önemle işaret ediyorum.

Millî Gelir Dağılımı

Türk sendikacılarının önümüzdeki günlerde yoğun bir biçimde çaba harcayacakları temel konular vardır. Türk sendikacılarının, meseleleri kendi ölçülerinde değil, bir bütünlük içinde ele almaları gereken günleri yaşıyoruz. Sendikacılığın önündeki engeller, hak kısıtlamaları ve siyasi tercihler, bir bütünlük içinde hareket edilmesini, dayanışma fikrinin ihmal edilmemesini zaruret haline getirmiştir. Türkiye sık sık söylediğimiz, yazdığımız gibi, halen bir geçiş dönemini yaşamakta ve sıkıntılar üstüste bir yuvarlak halinde birikmektedir.

Milli gelir bölüşümünün daha adil hale gelebilmesi için bilinen iki yol vardır. Birisi serbest toplu pazarlık hakkı, değeri de vergilerde iyileştirme. Çok partili siyasi hayata geçtiğimiz Anayasamızın yürürlüğe girdiği ve görünürde demokratik bir hayata kavuştuğumuz bir sırada, sendikalarımız serbest toplu pazarlık hakkını kullanamamakta, serbest toplu pazarlık hakkının en ciddi eylemi GREV hakkı ise, adeta kullanılamaz hale getirilmiş bulunmaktadır. Kamu kesiminde toplu iş sözleşmelerine ciddi müdahaleler vardır ve bu müdahaleler gizlenemeyecek bir biçimde açığa çıkarılmıştır. Kamu Koordinasyon Kurulunun ele geçen gizli kararları, sınırlandırmanın boyutlarını açıkça ortaya koymaktadır. Sayın Başbakanın; ücret artışları enflasyonun altında olmayacak teminat ve taahhüdüne rağmen, bu artışlar maalesef enflasyonla yarışamayacak düzeydedir. Vergilerde iyileştirme ise, hükümetin tercihlerine uygun bir biçimde 5 puanlık bir iyileştirmeyi getirmektedir. Ülkemizde 1976 yılının sonuna kadar dar ve sabit gelirlielerin milli gelirden yararlanma oranı % 32 civarında seyrederken, son sekiz yılda bu oran % 22 civarına düşmüştür.

Bu tablonun düşündürücü tarafları, dar ve sabit gelirlielerin yaşama şartlarının her geçen gün daha da ağırlaştığı, satın alma gücünün ise giderek düştüğü noktasında toplanmaktadır. Milli gelir dağılımının giderek dar ve sabit gelirlieler aleyhine gelişme göstermesi, zenginlerin daha zengin, yoksulların daha yoksul olması manası gelir. Bu ise, toplumdaki sıkıntıları artırır, güvensizlik ortamı yaratır, bunalımları yoğunlaştırır, insanların mutluluğunu gölgeler, çalışma şevkini azaltır.

Türk sendikacıları, 1984 ve 1985 yıllarını yoğun bir sözleşme yılı olarak idrak edeceklerdir. Bu sözleşmeler müdahaleli de olsa, müdahalesiz de olsa tamamlanacak, çalışanların gittikçe daralan mutfaklarına mütevazı katkılarda bulunulacaktır. İşin asıl önemli tarafı Sendikalar Kanununda, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunlarında yapılması gereken değişiklikleri gerçekleştirmektir. Bu değişikliklerin gerçekleştirilmesi, yoğun bir kamuoyu

oluşturulmasına ihtiyaç gösterir. Daha da önemlisi, Türkiye Büyük Millet Meclisini oluşturan Sayın Milletvekillerini ikna için yoğun bir gayret gerektirir. Bu gayretlerin sistemli ve metodlu bir biçimde sürdürülmesi, bir koordinasyon işidir. Bu koordinasyonun sağlanması ise, Konfederasyonun asli görevleri arasındadır. Türk sendikacılarının bu bunalımlı dönemde geçmişin sıkıntılarını unutmadan, Türkiye'yi 12 Eylül'e getiren şartları gözardı etmeden, bir bütünlük halinde bulunmaları, sun'i ayrılıklar yaratmamaları, başarının temel şartıdır.

Başarıya giden yol, hissi düşünceleri ortaya sermek, geçiş döneminin getirdiği rahatsızlıklardan tedirgin olarak suçlu aramak değildir. Başarıya giden yolda, kendi his ve düşünce planımızda yarattığımız vehimleri bir kenara bırakarak, ortak bir mücadele stratejisi benimsememiz sistemli ve metodlu çalışmamız, ve bizleri engelleyici davranışlardan kaçınmamız şarttır

Türk sendikacılarının kanun değişiklikleri zaman zaman siyasi otoriteler tarafından ileriye sürülen kazanılmış haklar üzerindeki operasyon tehditlerini bertaraf etme gibi çalışmalarının yanı sıra, üzerinde ağırlıklı olarak durmaları gereken konu, milli gelir dağılımındaki adaletsizlik olmalıdır. Dünya Bankasının raporlarından bize ulaşan rakamlarla, kendi çabalarımızla milli kaynaklardan elde ettiğimiz verileri, araştırma sonuçlarını eşgüçlü bir biçimde kamuoyunun gözleri önüne sermeliyiz. Bu ibret verici tabloyu teşhir etmeliyiz. Yüksek Hakem Kurulu aracılığıyla toplu iş sözleşmeleri tanınmayacak hale gelen sendikalarımızın bir taraftan Kamu Kuruluşları Koordinasyon Kuruluna rağmen, sözleşmeleri eski hale dönüştürme çalışmaları sürerken, yeni temel haklar konusundan özel hükümleri yeniden monte etme çalışmaları devam ederken, artık kolay sendikacılık devrinin bittiği akıllardan çıkmamalıdır. Bundan böyle toplu sözleşmelerde bilsimsel veriler ölçü olarak kullanılacak ve sözleşmelerin ikna yolu ile bitirilmesi mümkün olabilecektir.

Önümüzdeki zor dönemi arızasız atlatabilmenin bir yolu da, sendikacı-temsili, temsili-işçi, işçi-sendika lideri arasındaki sıcak ilişkilerin devam

ettirilmesi konusudur. Sendikacılar, temsil ettikleri insanların nabızlarını sürekli ellerinde tutmalı, araştırma ve eğitim bürolarını takviye etmeli ve teşkilatlanma uzmanlarını yetenekli ve kaabiliyetli kişilerden seçmelidirler. Sempatik olmayan, işçiye antipatik gelen kişiler, işçileri sendikalarından soğutabilirler. Bu ise, bana göre emeğin hakkını korumada en büyük tehlikedir. Sadece toplu sözleşme yaparak işinin bittiğini sanan yöneticiler, aldandıklarını ergeç anlarlar. İşçinin sağlığı, iş-güvenliği, aile ilişkileri kooperatifleşme ve kültür gelişimini sağlama, sendikalarımızı bundan sonra da bekleyen görevler arasındadır. Kısacası sadece sözleşme yapmak artık yetmez.

Çok yönlü çalışma alanları bulmak ve işçilerimizi ilgilendiren konularda değişik programlar geliştirmek gereklidir. Konut sorunu başta olmak üzere tüketim harcamalarını mümkün olduğu kadar kolaylaştıracak tedbirler sıralanabilir. İşçilerimizin milli ve manevi değerlerini koruyup geliştirecek yöntemlerde aranılıp bulunabilir. Tiyatrolarla, Türk Sanat Musikisi Kurum ve Kuruluşlarıyla sıkı işbirliğine gidilebilir hatta sportif faaliyetlere ayrı bir önem kazandırılabilir. Bütün bunlar sendikacılarımızın yeni dönemde meşgul olması gereken alanlardır ve bu alanlar hiç şüphesiz değerlendirilmesi gereken alanlardır.

Bütün bunların yanı sıra öncelik ve önem taşıyan bir husus ise, tekrar belirtmek istiyorum ki milli gelir dağılımındaki adaletsizliğin üzerine getirmek, bu konuda kamuoyu oluşturmak, sözlü ve yazılı basın organlarından yararlanmaktır. Türkiye'nin gerçek kalkınması da muassır medeniyet seviyesine ulaşması da gelir dağılımındaki adaletin sağlanmasıyla doğrudan doğruya ilgilidir. Gelişmiş ülkelerdeki gelir dağılımını iyi bilmek ve örnekler vermek gerekir. Gelişmiş ülkelerde çalışanlar o ülkelerin milli gelirlerinden % 70 den fazlasını almaktadırlar. Oysa az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde milli gelirin büyük bir bölümü varlıklı, daha varlıklı kimselere gitmekte ve böylelikle toplumsal sancılar devam etmektedir. Türkiye kalkınmasını da, gelişmesini de demokrasi içinde başarma durumunda olan bir ülkedir. Milli gelirden dar ve sabit gelirle-

rin daha çok yararlanabilmesi ve milli gelirin fert başına düşen miktarının cumhuriyet döneminin en yüksek noktasına ulaşması toplu sözleşmeli, grevli siyasi istikrar dönemi demek olan 1976 yılına rastlamakta ve gelişmeler 1967-1976 yılları arasında sağlıklı bir biçimde sürmektedir. Enflasyonun tek başına müsebbibi ne ücretlerdir ne de ücretleriyle geçinenlerdir. Enflasyon olayında işçiler sebep ve netice değildirler. Bu noktayı, yönetenler de gözden ırak tutamazlar.

Türk sendikacıları önümüzdeki günlerde diğer bütün sorunlar kadar milli gelir dağılımına, bu dağılımdaki adaletsizliğe de eğilmek zorundadırlar. Mesleklerinin tabii bir gereği olarak milli gelir dağılımı sorununu gündeme getirmek sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar. Bu konuda Sayın ULUSU Hükümeti zamanında Türk-İş'in teklifi ile DPT'da kurulan gelirler dairesi etkili bir biçimde devreye sokulmalıdır. Milli gelir hem artırılmalı hem de daha adil dağıtılmalıdır.

AÇIK TEŞEKKÜR

11 Ocak Cuma günü Bursa'da geçirdiğim rahatsızlık üzerine kaldırıldığım Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesinde yoğun bakıma alındığım süre içinde ve daha sonra yakın ilgileriyle yeniden sıhhatime kavuşmada bana büyük moral ve güç veren, başta

CUMHURBAŞKANIMIZ

Sayın **KENAN EVREN**'e,

BAŞBAKAN

Sayın **TURGUT ÖZAL** ile

Hükümet üyelerine,

çeşitli işçi ve işveren kuruluşlarının yöneticileriye çalışanlarına, siyasi partilerin liderlerine, milletvekillerine, kamu ve özel kesim yöneticilerine, il ve ilçe mülki amirlerine, gazeteci dostlarıma

İŞÇİ KARDEŞLERİME,

hastalığım süresince sıhhatime kavuşmam için bütün imkanlarını seferber eden SSK Bursa Hastanesi Başhekimisi, hekim ve sağlık personeline TÜRK-İŞ dergisi vasıtasıyla en derin teşekkürlerimi sunarım.

ŞEVKET YILMAZ

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI

YHK Üyesi Başoğlu Kurulun çalışmalarını eleştirdi

YHK'NUN BİR SÖZLEŞMEYİ BAĞITLAMASI SIRASINDA MUHALEFET OYU KULLANAN MUSTAFA BAŞOĞLU, GEREKÇESİNİ AÇIKLARKEN, KURULUN UYUŞMAZLIKLARI İNCELERKEN TITİZ DAVRANMADIĞINI ÖNE SÜRDÜ

Sağlık-İş Sendikası ile İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi arasında toplu sözleşme görüşmelerinde çıkan uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulunca karara bağlanması sırasında, Kurul üyesi Mustafa BAŞOĞLU karara muhalif kaldı ve muhalefet gerekçesini açıkladı.

Kararların alınması sırasında, iki işçi üyenin oy azınlığına karşın, çoğunluk oylarıyla karar aima alışkanlığının sürmesi halinde, kararların işçiler aleyhine olacağını belirten BAŞOĞLU, gerekçesinde şu görüşlere yer verdi

«Anayasa'nın 54 ncü maddesi, Grev veya Lokavt'ın yasaklandığı veya ertelendiği hallerdeki uyuşmazlıkların Yüksek Hakem Kurulu tarafından kesin olarak karara bağlanmasını öngörmektedir. Aynı madde ile taraflara, uyuşmazlığın her safhasında, anlaşarak kurula başvurma hakkı tanınmıştır.

Öte yandan 2822 sayılı kanunun 36 ncı maddesiyle grev oylaması sonunda uyuşmazlığı Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirmek imkânı sağlanmış; 58 ncı madde ile de taraflara anlaşarak uyuşmazlığın her safhasında YHK'nu özel hakem olarak seçmek hakkı getirilmiştir. Ayrıca kanunun 11 ncı maddesi, bir toplu iş söz-

leşmesini teşmil etmeden önce Bakanlar Kurulu'nun YHK'dan görüş alınması gerektiğini belirlemektedir.

Böylece görev alanı, eskiye göre, çok genişletilen ve bir Anayasa kuruluşu olan Yüksek Hakem Kurulu yeni toplu iş sözleşmesi sistemimizin en önemli ve ağırlıklı kurumu niteliğini kazanmıştır.

Çünkü;

Kurulun alacağı kararlar, toplu iş sözleşmesi sistemini bir bütün olarak etkileyen, hatta yönlendiren, müzakere masasına yansıyan, işçi ve işveren kesimlerini yakından ilgilendiren, çalışma barışı, sosyal adalet, milli gelir dağılımı, işverimi, emek-ücret dengesi, işçi ve ailesinin geçimi, işçinin emeklilik ve kıdem tazminatı haklarına doğrudan olumlu ya da olumsuz etki yapan güç ve ağırlık taşımaktadır.

Bu sebeple, Yüksek Hakem Kurulu, toplum ve bilhassa çalışma hayatımıza çok yönlü etki yapacak olan kararlarını tarafsızlık ilkesinden ayrılmadan yerine getirebildiği takdirde hakkıyla ifa edebilir.

9 Üyeden oluşan kurulda kamu - özel işveren kesimini 5, işçi kesimini 2 üye temsil etmektedir. Kurul kendisine intikal eden uyuşmaz-

lığın çözülmesinde çok titiz davranmadığı taktirde, işçilerin hak ve menfaatlerini, günün şartlarına uygun olarak geliştirmek mümkün olamaz. Zira, uyuşmazlığın çözülmesinde makûl ve emsâli kabul etmek yerine bu uyuşmazlığın sonuçlanmasında olduğu gibi, sonuca oy fazlalığına dayanılarak varmak yolu seçilirse, alınacak kararlar işçinin aleyhine olur. Böyle bir durumda iki işçi üyenin oyu, kararların oluşmasında hiçbir anlam taşımaz. Bunun sonucu kurulda işçilerin temsil şekli olmakla sınırlı kalır ve işveren çoğunluğunun oylarına dayanan kararlar, kurulun tarafsızlık ilkesine gölge düşürür.

Diğer taraftan bu uyuşmazlık görüşülürken hakeme başvurma tüzüğünün 12 ncı maddesine göre geçinme indeksleri, fiilen ödenen ücretler, benzeri işyerlerindeki ücretler ve diğer çalışma şartlarının esas alınması ana ilkesi ihmal edilmiştir.

Bunun sonucu aynı işkolundaki işçilere sağlanan haklarla, sağlık hizmetinin özelliğinden kaynaklanan, emsal toplu iş sözleşmesi ve mevzuatla sağlık personeline tanınan haklar, haklı bir sebebe dayanmadan bu sözleşmenin kapsamına giren işçilere verilmemiştir.

Takdir edilen ücret zammı ise resmi açıklamalarla % 50'nin üzerinde seyreden enflasyonun altında tutulmuş, aynı işkolundaki toplu iş sözleşmelerinde mevcut olan sosyal yardımlardan bir kısmı reddedilmiş kabul edilen'ler iş sözleşmesinin altında kalmıştır.

Önemli bir anayasa kuruluşu olan Yüksek Hakem Kurulu bu uyuşmazlığın çözümlemesinde olduğu gibi, çalışmalarında esas alacağı resmi ölçüleri önemsememiştir. İşçi kesiminin haklı tekliflerini reddederek, uyuşmazlığı, işveren kesiminin tekliflerine uygun olarak sonuçlandırmıştır.

Alınan karara arzettiğim sebeplerle katılmıyorum.»

Çimse-İş Genel Kurulu yapıldı

Türkiye ÇİMSE-İŞ Sendikası olağanüstü genel kurulu Ankara'da yapıldı.

2-3 Şubat tarihlerinde SSK konferans salonunda çalışmalarını tamamlayan Türkiye Çimse-İş Sendikası Genel Kurulunda Genel Başkanlığına yeniden Tamer Eralan getirildi.

Genel Sekreterliğe Mustafa Ulu yeniden seçilirken, Genel Mali Sekreterliğe Murat Topçu, Genel Eğitim Sekreterliğine Tahir Ertek, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine de Mustafa Sakalar seçildiler.

Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Selçuk da genel kurulda göreve yeniden getirildi.

Sıtma Savaş işçileri için eğitim düzenlendi

Sağlık-İş Sendikasının 24-25 Ocak tarihlerinde Ankara'da düzenlediği seminerden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sıtma Savaşı işçileri yararlandı.

Seminerin açılışında konuşan Sendika Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, YHK'nun çalışmalarını eleştirdi ve «Bu kurulun verdiği kararlar işçi haklarına ters düşmektedir» dedi.

Seminerin kapanışında hazır bulunan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, sağlık işçilerinin kutsal bir görev yaptıklarını belirterek, «Sizleri, sağlığımızın güvencesi olarak görüyoruz» dedi.

Seminere katılan 40 Sıtma Savaş İşçisine diplomaları verilerek çalışmalar sona erdi.

Tiyatro, toplu sözleşme hükmü oldu

TEKSİF Sendikası ile Bursa Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası arasında imzalanan toplu iş sözleşmesi gereğince, işçi ve ailelerinin tiyatro masrafı işverence karşılanıyor.

Toplu sözleşmenin 41. maddesinde yer alan hükme göre, Bursa Devlet Tiyatrosunda sahnelenen oyunlara, 4 bilete kadar her işçi ve ailesine bilet temin edilmekte ve TEKSİF üyeleri topluca tiyatroyu izleyebilmekte.

Sözleşmenin bu hükmünden 5 bin işçi ile aileleri yararlanıyor.

Yukarıdaki fotoğraf, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR'in de katıldığı TEKSİF üyeleriyle ailelerinin izlediği bir tiyatro oyununda salonu gösteriyor.

Son Dakika

Türk-İş Başkanlar Kurulu toplandı

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 15 Şubat Cuma günü olağanüstü toplandı.

Daha önce alınan TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında yapılan zirve sonrası olağanüstü toplanma kararı gereğince çalışmalar, Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın açış konuşmasıyla başladı.

Şevket YILMAZ, yaptığı konuşmada, ZİRVE'ye götürülen konular üzerinde durdu ve görüşmelerin Başkanlar Kurulunda değerlendirileceğini söyledi.

Katma Değer Vergisi'nin tartışıldığı toplantıya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilileride katıldı

Katma Değer Vergisi tartışıldı

Geniş kitleleri ilgilendiren Katma Değer Vergisi'nin tartışıldığı iki günlük seminer Ankara'da yapıldı.

TÜRK-İŞ'in düzenlediği seminere, bağlı sendika yöneticileri ile çeşitli kuruluşların temsilcileri katıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, KDV'nin, bütün iddialara rağmen ucuzluk getirmediyi, aksine hayatı daha da pahalılaştırdığını öne sürdü.

Çalışmaların ilk gününde «KDV ile Amaçlanan Hedefler ve Tüketicinin Yansımaları» konusunda TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ şunları söyledi :

«TÜRK-İŞ olarak Katma Değer Vergisi uygulamasının Tüketici yönünden önemini vurgulamak üzere bu toplantıyı düzenlemiş bulunuyoruz. Bu seminerimizde konuşmalarıyla değerli katkılarda bulunacak olan Bilim Adamlarına ve uygulamacı Sayın Genel Müdür ile Değerli Yardımcılarına şimdiden teşekkürlerimi, sevgilerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Muhterem Arkadaşlarım, Türkiye'de gelir bölüşümü ve vergi tahsilatı bakımından büyük haksızlıklar ve adaletsizlikler bulunduğunu hepimiz kabul etmekteyiz. Yine hepimiz, bu çarpıklığın giderilmesini canı gönülden arzulamaktayız.

Bu noktada TÜRK-İŞ olarak sisteme ve yeni uygulamaya giren KDV'ye nasıl baktığımızı belirtmekte kısa da olsa fayda görmekteyiz.

● TÜRK-İŞ'İN DÜZENLEDİĞİ SEMİNERDE, MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI YETKLİLERİ DE AÇIKLAMA YAPILAR

Ülkemizdeki vergi gelirlerinin Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payı giderek düşmektedir. 1984 yılında vergi gelirlerinin Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payı, yüzde 14 düzeyine inmiştir. Bu durum, vergi adaletsizliğinden olduğu kadar, vergi kaçaklarından da meydana gelmektedir. Devletimizin kamu hizmetlerini normal yürütebilmesi için pek tabi ki gerekli ve yeterli önlemleri alması kaçınılmazdır. Bunun yollarından biri yeni vergi de olsa, anlayışla karşılamak durumundayız. Ama, eleştirilerimizi de objektif bir bakışla ortaya koymalıyız.

Vergi sistemi gibi, toplumun tüm kesimlerini yakından ilgilendiren yeni

düzenlemelerin yine toplumun ilgili kesimleri tarafından eleştirilmesi ve üzerinde tartışılması elzemdir. Yukarıda belirttiğim gibi Ülkemizdeki gelir dağılımının adil ve dengeli olmadığı, elimizdeki resmi verileri göre açıkça ortadadır. Devletin resmi araştırmalarından ortaya çıkan gelir tablosunda, en alt kesimi oluşturan toplam nüfusun yüzde 20 si, toplam gelirin sadece yüzde 3,5 ini alırken, yine gelir yönünden en üst düzeydeki toplam nüfusun yüzde 20 si gelirin yüzde 56,51 ini, yani aslan payını almaktadır. En üst dilimi meydana getiren yüzde 10'luk büyük sermaye sahipleri ise toplam gelirin yarısına yakını, yüzde

Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri Şide, Ergün ve Balaban toplantıyı izlediler

40,7'sini almaktadır. Sadece bu tablo, Türkiye'deki gelir dağılımının çarpık yüzünü ortaya koymaya kâfidir.

Öte yandan, 1983 yılı içinde toplanan gelirlerin yüzde 57,4'ü gelir vergisi adı altında sağlanmıştır. Bu gelir vergisinin yüzde 65-70 arasındaki yükü ise sabit ve dar gelirlilerden tahsil edilmiştir. Yukarıda belirttiğim gelir dağılımı adaletsizliği ile bu noktada arzettiğim gelir tahsilatı dengesizliği gözlerden kaçmamalıdır.

Bu defa, Hükümet yeni bir vergiyi yürürlüğe koymuş bulunmaktadır. Adına Katma Değer Vergisi dediğimiz bu yeni vergiden vergi reformu diye söz edilmekte, ayrıca kitlelere şirin gösterilmek amacıyla ucuzluk getireceğinden bahsedilmektedir. Bu sözlerin doğru olmasını ne kadar isterdik.

Ama gelin görün ki, üç haftalık bir uygulaması olan KDV hem uygulama açısından sıkıntı yaratmış, hem de ucuzluk yerine pahalılık getirmiştir. Aslında hiçbir verginin ucuzluk sağlayacağı beklenemez. Ama, öyle takdir edilmiştir.

Katma Değer Vergisinin yasal mükellefi her ne kadar satıcı kesim gösterilmekte ise de, gerçek mükellef tüketicidir. KDV, karakteri itibariyle bir satış vergisidir. Ve üretimin her aşamasında yaratılan değerden vergi alınmakta, daha önce ödenen vergi düşülerek geri kalanı vergi dairelerine yatırılmaktadır. Yani burada tüccar, fabrikatör ve satıcı gibi unsurlar bu vergiden olumsuz etkilenmemekte, verginin yükünü tüketici dediğimiz kesim yüklenmektedir. Örneğin, 31 Aralık 1984 günü 500 liraya satın aldığımız malı, 1 Ocak 1985 tarihinden bu yana yüzde 10 fazlasıyla yani 550 liraya satın almak zorundasınız. Olayın tüketici açısından, dar ve sabit gelirli açısından getirdiği gerçek budur. Ve bu olacaktır. Bunun adına KDV ucuzluk getirdi, dersiniz, kimse buna katılmaz.

Ancak, KDV ile birlikte Avrupanın bir çok ülkesinde olduğu gibi bazı önlemler de beraberinde getirilse idi, bu iddia bir anlamda doğru olurdu. Şöyle ki, KDV ile birlikte gelir vergisi oranında yeni bir indirim, ücretlilere vergi oranında makûl bir ücret zammı ve nihayet bugün herkesin şikayetçi olduğu piyasa-fiat denetimi getirilme-

Katma Değer Vergisi ile ilgili tartışma büyük ilgi gördü. Yukarıda ve aşağıda katılanlardan iki grup görülüyor

diği takdirde, KDV tüketicinin taşıyacağı yeni bir mâli yük olmaktan öteye geçemez.

21 günlük uygulamadan anlaşılan, bu vergi denetim yetersizliği yüzünden kapkaççıların, ezelden beri vergi kaçırmayı marifet sayanların işine yarıyacaktır.

Kısacası bu yapıyla KDV, çalışanlar açısından talebi daha da kısma yönelik bir politikanın yeni aracı olacaktır. Talebi kısarak, kemeri sıkarak ekonomide olumlu bir yere varmanın mümkün olmadığını ise, geçmiş uygulamalardan artık iyice anlamış olmalıyız.

Yukarıda sıraladığım önlemler aynın maddeği takdirde, KDV çalışanlardan, dar ve sabit gelirlilerden sermaye kesimine kaynak aktaran bir araç olma özelliğini sürdürecektir.

Bu seminerde, Bilim Adamları ve uygulamacılar olarak KDV'nin toplu-

mun tüm kesimine ve bu arada tüketicici kesime neler getirebileceğini, daha doğru bir deyimle ülke ekonomisine hangi katkıları sağlayabileceğini en iyi şekilde ortaya koyarken, yol gösterici önerilere de yer vermenizi özellikle istirham eder, hepinizi en derin saygılarımla selamlarım.»

Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü Altan Tufan, Katma Değer Vergisi'nin yeni bir uygulama olması nedeniyle bazı tereddütler yarattığını, giderek bu tereddütlerin ortadan kalkacağını ve sistemin oturacağını belirterek, «Her yenilik, bazı tepkileri de beraberinde getirir» dedi.

Panelist olarak seminere katılan konuşmacılar, KDV'nin, kaldırılan bazı vergiler yerine daha düşük oranda getirildiğini, aslında maliyet bakımından ucuzluk getirdiğini öne sürdüler.

Seminer, tartışma bölümü ile sona erdi.

Tartışmayı izleyenlerden bir başka grup

GENÇ İŞÇİLER SEMİNERİNİ KALABALIK BİR KONUK GRUBU DA İZLEDİ

YILMAZ: "KAHVE KÖŞELERİNDE İŞSİZ GENÇ YIĞINLAR VARSA, TOPLUM RAHATSIZDIR,, DEDİ

Türk-İş ile AAFI'nın ortaklaşa düzenlediği eğitim çalışmalarından bir yenisi de genç işçiler için Ankara'da düzenlendi.

1985 Yılı'nın Birleşmiş Milletler tarafından Gençlik Yılı olarak ilan edilmesi nedeniyle Türk-İş'in 1985 eğitim programında genç işçilere ağırlık verilmesi yolundaki kararı uyarınca, ilk seminer 22-25 Ocak 1985 tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Çalışma Hayatı ve Nüfus İlişkileri, SSK Mevzuatı, İşyeri Ortam Zararlıları, İşçi Beslenmesi, Genç İşçilerin İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sorunları konularının işlendiği seminer Grup çalışmaları ile sona erdi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, 1985 Gençlik Yılı nedeniyle Konfederasyonca düzenlenen «GENÇ İŞÇİLERİN İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ» konulu semineri açarken yaptığı konuşmada, işsizlik sorununun gençleri etkilediğini belirterek, «Kahve köşelerinde işsiz güçsüz genç yığınları varsa, toplum rahatsız demektir» dedi.

Şevket YILMAZ şunları söyledi:

«Birleşmiş Milletler ihtisas ünitelerinin ortak kararı gereğince bu yıl, GENÇLİK YILI olarak ilan edilmiştir.

TÜRK-İŞ, bu anlamlı yılı değerlendirirken, dergimizin bir sayısını gençlik ve sorunlarına ayırmayı, eği-

tim programlarında genç işçilere ağırlık vermeyi planlamıştır.

Büyük Atatürk'ün Cumhuriyeti emanet ettiği gençler, toplumun dinamik kesimi olarak her türlü desteğe layık bulunmaktadır.

Gelecek sizlerle güzelleşecek, sizlerle mutluluk kazanacaktır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği çalışmalarımızda, genç işçiler için bir dizi program hazırlarken, bedensel ve ruhsal gelişme içindeki bu kardeşlerimizin, iş kazalarına daha fazla maruz kaldıkları gerçeğini göz önünde bulundurduk.

Bugün 16 - 24 yaş grubu için ilk programı uyguladığımız çalışmalar, 1985 içinde eksiksiz devam edecek, sorunlarımız ve çözüm yolları ortaya konulacaktır.

Çalışma hayatımızla ilgili yaşarlarda, genç işçilerin bazı konularda korunduğu görülmektedir. Bu konuda işverenlerimize önemli sorumluluklar düşmekle beraber, genç işçilerimizin eğitimine en büyük katkıyı TÜRK-İŞ'in yapması bir borçtur.

Gençlerimiz büyük sorunlarla karşı karşıyadır.

Türkiyemizin en önemli sorunu olan işsizlik, gençlerimizi etkilemektedir.

Kahve köşelerinde işsiz güçsüz

genç yığınları varsa, toplum rahatsız demektir.

Gençlerimizin iş bulamamasından doğan psikolojik bunalımları, toplumumuzun ortak sorunudur.

TÜRK-İŞ olarak, genç işçilerimize sağlıklı bir yaşam temin edebilmek, iş kazası tehlikelerinde uzak kalmalarını sağlamak için elimizden geleni eksiksiz yapacağız.

Çünkü, eğitilmiş gençler, yarının ustaları, ustabaşları olarak tezgahlarının başına geçtiğinde, yeni genç kuşaklara işyerinde öğretmenlik yapacaklar, kendi bünyemiz içinde zincirleme bir eğitim mekanizması yaratılmış olacaktır.

Değerli gençler,

Sizler geleceğin teminatısınız.

Sizler, ekonomik kalkınmamız için güven kaynağısınız.

Sizler, toplum barış ve huzurunun emniyet sübabısınız.

Sizlere güveniyoruz. Sizlerle geleceğe umutla bakıyoruz.

Seminer çalışmalarımızdan gereken bilgileri almakla kalmayacaksınız. Burada değerli konuşmacıların vereceği bilgileri, işyerilerinizde arkadaşlarınıza aktaracaksınız. Aksi halde, seminerin başarısı çok küçük çapta kalır ve amacımıza ulaşamayız.

Sizlere başarılar diliyorum.

Sevgiyle gözlerinizden öpüyorum.»

Sempozyum'un
ilk günü
Yılmaz ve
Esener
konuştlar

Şevket Yılmaz: "Türk-İş'i değerlendiremeyenler, yanlış hesaplarının faturasını pahalıya öderler,, "Türkiye'de Toplu Sözleşme Düzeninin Yasal Çıkmazları ve İşçi Sorunları,, Sempozyumu büyük ilgi gördü.

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen «Türkiye'de Toplu Sözleşme Düzeninin Yasal Çıkmazları ve İşçi Sorunları» konulu sempozyum, 2-6 Ocak tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendika liderlerinin panelist olarak katıldıkları sempozyumda, çeşitli kuruluşların temsilcileri de çalışmaları izledi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, 1985 yılının, toplu sözleşme düzeninde yasal çıkmazların aşılabacağı yıl olacağını belirterek, «Bu çıkmazların aşılmasında TÜRK-İŞ'in yekvücut hareket edemeyeceğini sananlar ve bu yüzden çıkmazların bertaraf edilmesine katkıda bulunmak istemeyenler, ister hükümet kanadında, ister işveren kanadında olsun, yanlış hesaplarının faturasını pa-

halıya öderler» dedi.

Sempozyumu bir konuşmaya açan Şevket YILMAZ şunları söyledi:

«Konfederasyonumuzca düzenlenen, toplu sözleşme düzeninin yasal çıkmazları ve işçi sorunları konulu sempozyumunu açarken, sizlere şahsım ve Yönetim Kurulu adına hoş geldiniz diyorum.

Bu sempozyumun plânlanması sırasında, TÜRK-İŞ/HÜKÜMET zirvesinin de gerçekleşmiş olacağı ve üç gün boyunca değerli meslektaşlarımla genel bir değerlendirme yapılacağı düşünülmüştü.

Hepinizin bildiği nedenlerle, zirve görüşmesi iki kez ertelenmiş, Sayın Başbakanın İsveç ve Cezayir gezileri, toplantıyı bu ayın ilk yarısına ertirmiştir.

Yeni bir engel çıkmadığı takdirde, önümüzdeki günlerde zirvenin yapılması mümkün olacaktır.

Değerli arkadaşlarım,

Uygulanacak bu programda, panelist olarak ortaya koyacağınız değerli görüşler, Konfederasyonumuz çalışmalarına yön verecek, sorunların çözümü için elbirliğiyle yapılacak girişimlerin şekilleri belirlenecektir.

Kuşkusuz, Zirve sonrası olağanüstü toplanacak Başkanlar Kurulumuzda, bu program ve sonuçları, hedeflerin tesbitinde önemli katkıda bulunacaktır.

Yasal çıkmazların, toplu sözleşme düzenindeki en önemli tahribatı olarak bir değerlendirme yapmak ve gözlemimi belirtmek istiyorum.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 1984 yılına ait Ocak ve Temmuz işkolları istatistiği, aynı işkolunda faaliyet gösteren sendikalarımız arasında kavgayı körükleyici, TÜRK-İŞ topluluğunu huzursuzluğa itici bir görünüm içinde olmuştur.

Ciddi verilere dayanmadığı ya da bazı amaçlara ulaşmada araç olarak kullanıldığı kanaati yaygınlaşan bu iki istatistik, Yargı kararlarıyla çürütülmüş, yetkilerin alınmadığı işkollarında, üye sendikalarımız yargının gücüyle haklarına kavuşabilmişlerdir.

Bu yargı kararları, Ocak 1985 istatistiğinde artık tartışmaya yer olmadığını ortaya koymuş olmalı ki, sendikalarımızın tamamı, yüzde 10 barajı aşmış bulunmaktadır.

Bugün, aynı işkolunda faaliyet gösteren sendikalarımız arasında yetkiden kaynaklanan sürtüşmeler hemen hemen kalmamıştır.

13. Genel Kurulumuzun işkollarında bütünleşmeyi amaçlayan kararları çerçevesinde birleşme görüşünün genellikle sağlandığı, ancak bu yoldaki çalışmaların yoğun toplu sözleşme dönemi içinde bir süre geriye bırakıldığı düşünülürse, TÜRK-İŞ topluluğu fiziksel olarak, düşünce olarak tam bir dayanışma içinde bulunmakta - dir.

Çalışmalarımızın aksatılması, teşkilatımızın çeşitli söylentilerle huzursuz edilmesi, kafalarda «TÜRK-İŞ'te birşey-

ler oluyor» imajının yaratılması yolunda, geçmiş yıllarda olduğu gibi bazı tahrik ve senarpo- lar ortaya konulmak isteniyorsa da, bunlar beyhude gayretler olmaktan öteye geçmemektedir.

Biz, işçi için varız.

Biz, bu ülkenin fertleri olarak toplum için varız.

Biz, karakteristik yapımız gereği rejim için, demokrasi için varız.

Hedeflerimiz birdir.

Düşüncelerimizde ayrılık varsa, bu, hedefe varmadaki değişik görüşlerin sendikal demokrasi içindeki tabii tezahürüdür.

Yöntem farklılıkları, TÜRK-İŞ'in güç ve gönül birliğini yıpratmaz.

Aksine, tartışma ortamının ve sağlıklı sonucun elde edilmesine yarar.

Değerli arkadaşlarım,

Toplu sözleşme düzenindeki yasal çıkmazların aşılması, sadece benim, ya da Yönetim Kurulunun tek başına halledebileceği sorunlar manzumesi değildir.

Tezgahı başındaki işçimden, sendikaların işyeri temsilci ve baştemsilcileri ile sendikaları - mızın şube ve merkez yönetim kadrolarındaki arkadaşlarımızın şube ve merkez yönetim kadrolarındaki arkadaşlarımızın ortak tavrı, ortak hareketi, ortak düşünce yapısıyla sorunların üstesinden gelinebilir.

TÜRK-İŞ Topluluğu bunun bilincindedir.

TÜRK-İŞ topluluğu, lider kadrolarındaki arkadaşlarımızın, ne ölçüde farklı düşünlürse düşünsünler, temelde işçinin refahı, temel haklarının korunması, geliştirilmesi, bunu engelleyen her türlü yapıyı değiştirmek olduğu gerçeği ile gücünü muhafaza etmektedir.

Yasal çıkmazların aşılmasında, TÜRK-İŞ'in yekvücut hareket edemeyeceğini sananlar ve bu yüzden çıkmazların bertaraf edilmesine katkıda bulunmak istemeyenler, ister hükümet kanadında, ister işveren kanadında olsun, yanlış hesaplarının faturasını pahalıya öderler.

Sayın konuklar, değerli arkadaşlarım,

TÜRK-İŞ, 1985 yılını bugünkü yasal çıkmazların aşılabacağı yıl olarak görmektedir.

Önümüzdeki günlerde yapılacak Zirve toplantısı, bu yoldaki isteklerimizin son ve kesin olarak ilgililere duyurulması bakımından önemlidir.

2821 ve 2822'nin tashihe muhtaç maddelerini bir kez daha ortaya koyacağız.

Kamu Kesimi Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu'nun toplu sözleşme düzenine müdahalesine son verilmesini bir kez daha isteyeceğiz.

Kamu işyerlerinde çeşitli nedenlerle boşalan kadroların doldurulmasının, verimliliğinin gereği olduğunu bir kez daha hatırlatacağız.

Kidem Tazminatı ve Fonu ile ilgili, gizli kapılar arkasında hazırlandığı izlenimini yaratan

Sempozyumda
kalabalık
bir
izleyici
grubu
vardı

girişimlere son verilmesini bir kez daha söyleyeceğiz.

Hepinizin malumu olan konuları, artık sabrımızın kalmadığını da ekleyerek tekrar edeceğiz.

Ondan sonrası, artık Hükümet aittir.

TÜRK-İŞ yetkili organlarının yeni bir hayal yıkılışına tahammülü yoktur. Beklentilerimize cevap alamadığımız takdirde, Türk kamu oyu hiçbir girişimi ve tavır için TÜRK-İŞ'i suçlamayacaktır.

Sempozyumun, değerli lider arkadaşlarımızın katkılarıyla büyük yarar getireceğine inanıyor, bu düşüncelerle hepinizi sevgi ve saygıyla selâmlıyorum.»

Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesi ve eski Çalışma Bakanlığı Prof. Dr. Turhan Esener, sempozyumun ilk gününde «Türk İş Hukukunda İşçi-İşveren İlişkileri» konulu konferansında, çalışma hayatını ilgilendiren yasalar üzerinde durarak, «Bu yasalar iyi uygulandığı takdirde pek o kadar kötü sayılamaz» dedi.

Prof. ESENER, daha sonra şöyle devam etti. «Çalışma hayatını düzenleyen yasalardan haklı olarak TÜRK-İŞ zaman zaman şikayet etmektedir. Şikayet edilen konular hangisi ise, gerekçeleri ile değişiklikli teklifleri hazırlanır ve bunun çıkarılmasına gayret sarfedilir. Anayasa'da yer almış hükümlerin bir çırpıda değiştirilmesi kolay değildir. Ama yasal değişiklikler yapılabilir, yapılmalıdır. Zira kanunlar sosyal ekonomik koşullara göre her zaman yapılabilir. Kanunlar, statik değildir. İşçi ve İşveren ilişkilerinin de, ekonomik ve sosyal koşullara göre değiştiğini hepimiz biliyoruz. Bu itibarla sosyal içerikli konuların çok iyi yorumlanması ve herşeyden evvel iyi uygulanması esastır. Bu yorumlamada sendikalara ve üniversitelere bu görevler düşmektedir.

Bugünkü yasalarla Toplu Söz

leşme müessesesinin sendikaların şikayetlerine yol açtığını müessesesinin sendikaların şikayetlerine yol açtığını mütadit toplantılarda işitiyoruz ve uygulamada görüyoruz. Bilindiği gibi bugün artık sözleşmeler işletme düzeyinde yapılmamakla beraber eğer tek bir sözleşme bahis konusu ise, bunun işletme bazında olmasını yasaklayacak bir hüküm yoktur. Yeter ki bir işletmeyi ilzam eden birden fazla sözleşme olmasın.

Bu arada devletin ve hükümetin toplu sözleşmelere müdahalesi söz konusu değildir. Bir şikayet de kamu kesimi koordinasyon kurulundan kaynaklanmaktadır. Böyle bir kurul kanuni değildir. Hiçbir kanunda böyle bir organın adı geçmez. Olsa olsa işişiari bir kurul olur. Bugün TÜRK-İŞ yahut başka bir işçi kuruluşu toplu sözleşme müzakeresi sırasında özel bir işçi kuruluşu toplu sözleşme müzakeresi sırasında özel bir komisyon teşkil edip, görüşünü alabilir. Ama hiçbir zaman bağlayıcı değildir. Kamu kesimi koordinasyon kurulunun yaptığı ve yapacağı iş de bundan ibarettir. Müdahale yetkisi yoktur olamaz.» YHK'nun geçici döneminde toplu sözleşme rejiminin bitmediğini göstermesi bakımından faydalı olduğuna da işaret eden ESENER, yetki sorunları ve çağrı hususunda ve ondan sonra ortaya çıkan anlaşmazlıkların çözümünde tanınan sü-

relerin daha kısa tutulmasında bir engel bulunmadığını söyledi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanlık Danışmanı Av. Önder Aker, sempozyumda «Sendika Özgürlüğünü Düzenleyen Uluslararası Hukuk Kuralları Işığında 2821 ve 2822 Sayılı Yasalar» konulu tebliğini sundu.

Aker, bu yasalar çerçevesinde hür sendikacılık hareketinin ül kemizde varlığından söz edilemeyeceğini belirtti.

TÜRK-İŞ Hukuk Müşaviri Av. Hüseyin Ekmekçioğlu da «Bireysel İş Hukukunda Hizmet Akdi ne Son Verme ve Kıdem Tazminatı Kurumu» konusu üzerinde durdu.

İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Öner Eyrenci'nin «Toplu Sözleşme Düzeninde Yetki Sorunu» konulu tebliğini, TÜRK-İŞ Genel Başkanlık Danışmanı Av. Gültekin Özdenen'in «Toplu Sözleşme Düzeninde Arabuluculuk Kurumu» üzerindeki konferansı izledi.

Sempozyumun son günü, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Demircioğlu tarafından «Toplu Sözleşme Düzeninde Grev Hakkı ve Çıkmazları» üzerinde duruldu.

Aynı gün TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı O. Nuri Tekman, sosyal güvenlik alanında karşılaşılan çıkmazları anlattı.

Sempozyum, tartışma bölümü ile sona erdi.

Sempozyumu
izleyen
sendika
liderleri

Kadın İşçiler Eğitimi Aralıksız Sürüyor

● **AKDOĞAN : «ÇETİN HAVA ŞARTLARINA RAĞMEN, UYGULADIĞIMIZ EĞİTİM PROGRAMLARINA İLGİNİN BÜYÜK OLUŞUNDAN MEMNUNUZ» DEDİ**

TÜRK-İŞ ile AAFLI arasında ortaklaşa planlanan «kadın İşçilerin Sendikal Eğitimi» konulu projenin 1985 programına devam ediliyor.

21-24 Ocak tarihleri arasında Balıkesir'de uygulanan «Kadın İşçilerin Sendikal Eğitimi» programından, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların yönetim kademelerinde görev yapan ve işyerlerinde temsilci durumunda olan 40 kişi yararlandı.

TÜRK-İŞ Sekizinci Bölge Temsilcisi Mehmet KANCA'nın koordine ettiği seminerin ilk gününde Ortadoğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Nuran SÜRAL 1475 Sayılı İş Kanunu ve İş Hukuku konularında konferans verdi.

İkinci gün çalışmalarına SSK İhtiyarlık Sigortası Şefi Mükerrrem GÜNERLİ'nin SSK mevzuatını anlatmasıyla devam edildi.

Gazi Üniversitesinden Mustafa DURMUŞ'un «İstihdam Güvencesi», Bursa Uludağ Üniversitesinden Doç. Dr. Kuvvet LORDOĞLU'nun «Çağdaş Toplumda Kadın» konularındaki tebliğleriyle geçen üçüncü gün çalışmalarını, Mehmet KANCA'nın hür sendikacılık ve TÜRK-İŞ konulu konuşması ve TÜRK-İŞ Kadınlar Bürosu Müdürü Rahime AKDOĞAN'ın Konfederasyon olarak kadın işçilere götürülen hiz-

TÜRK-İŞ ile AAFLI arasında tesbit edilen Program çerçevesinde uygulanan kadın işçilerin eğitimi çalışmalarından iki görünüş. Balıkesir (Yukarıda) ve Eskişehir (Aşağıda) seminerleri

metleri anlattığı 4. gün çalışmaları izledi.

Eğitim programından sonra açılış yapan Rahime AKDOĞAN, 1985 eğitim programının eksiksiz süreceğini belirtti ve şöyle dedi :

«Çetin hava şartlarına rağmen, programımız planlandığı şekilde sürdürülmektedir. Hanım arkadaşlarımızın seminer çalışmalarına gösterdikleri ilgi çalışmalarımızda itici güç olmaktadır.»

Domsan grevine katılan Ağaç-İş üyeleri toplu halde

Ağaç - İş'in Domsan grevi sürüyor

Erçakır: "Mücadelemiz, haklar alınıncaya kadar sürecektir,, dedi

Ağaç-İş Sendikası ile DOMSAN Doğrama - Mobilya Sanayii işvereni arasında 10 Ağustos 1984 tarihinden bu yana sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı ve 75 işçinin çalıştığı işyerinde greve gidildi.

Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı **Gürak ERÇAKIR**, 24 Ocak 1985 günü işçilerin greve gitmeleri üzerine yaptığı açıklamada, «Mücadelemiz, haklar alınıncaya kadar sürecektir» dedi.

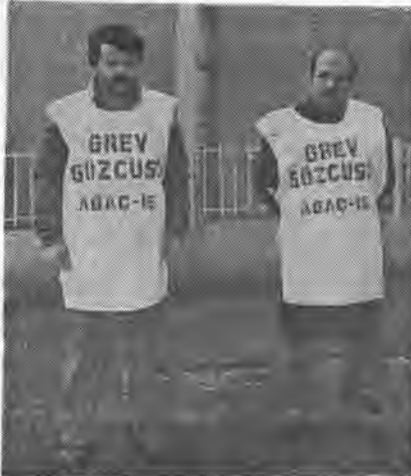
ERÇAKIR, greve gidiliş sebeplerini de şöyle açıkladı :

«75 işçinin çalıştığı DOMSAN işvereniyle 10 Ağustos 1984 tarihinden sonra 10 oturum yaptık. Toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşılabilir bir tavır takınan işveren, 9 Ekim 1984'de uyuşmazlığa gidilmesine sebep oldu.

Resmi Arabulucunun tesbiti ve

çalışmalarında da bir sonuç alınmayınca 29 Kasım 1984 tarihinde grev kararı aldık.

12 Aralık 1984'de yapılan grev

Ağaç-İş Sendikasının DOMSAN grevinde iki grev gözcüsü

oylaması ile işçi arkadaşlarımız grevi onayladılar. 24 Ocak'tan itibaren de fiilen greve başladık.

Enflasyonun yüzde 60'lara tırmandığı 1984'ü geride bırakırken, DOMSAN işverenin, yüzde 30 ücret artışından yukarıya çıkmamakta direnmesi, grevin başlıca nedeni olmuştur.

Mücadelemiz, haklarımız alınıncaya kadar eksiksiz sürdürülecektir.»

İŞÇİLER KARARLI

Ağaç-İş Sendikasının grevine katılan DOMSAN işçileri, «Sendikaya güveniyoruz ve sonuna kadar grevi sürdüreceğiz» derlerken, işveren Sadrettin Kürkcü ise «84 Maddelik toplu sözleşme taslağının sadece üç maddesinde ihtilafa gidilmiştir. Maaşesef sendikayla anlaşamadık» demekle yetindi.

Yol-İş'in uyguladığı eğitim çalışmalarından bir görünüş

TÜRKİYE YOL-İŞ SENDİKASI EĞİTİM SEFERBERLİĞİ BAŞLATTI

Türkiye YOL-İŞ Sendikası'nın «Çalışma yaşamına ilişkin sorunlar» konulu seminerleri başarıyla devam ediyor.

Çalışma yaşamını düzenleyen yasalar, Türkiye ekonomisi, 24 Ocak kararları, sosyal güvenlik sorunları, temsilcilerin görev ve sorumlulukları konularının işlendiği seminerlere şube yöneticileri, temsilciler ve baştemsilciler katılıyorlar.

Ankara, İstanbul, Trabzon, Kastamonu, Van, Erzurum, Konya, Bursa, Elazığ, Mersin, Adana ve İzmir'de yapılan seminerlerde 1500'den fazla yönetici eğitimi geçirildi.

YOL-İŞ Sendikası Eğitim Müdürü Tevfik Çavdar, Prof. Dr. Alpaslan Işıklı, Prof. Dr. Yakup Kepenek, Prof. Dr. Toktamış Ateş, Doç. Dr. Devrim Ulucan, Doç. Dr. Türker Alkan, Doç. Dr. Aleattin Şenel, Doç. Dr.

Metin Kazancı ve Selahattin Turla'nın ders verdikleri seminerlere ilişkin olarak Sendika Genel Eğitim Sekreteri İsmet Kaymak şu bilgiyi verdi:

«Türkiye YOL-İŞ Sendikası'nın kuruluşundan bu yana izlediği geleneksel bir eğitim politikası vardır. Bu politikayı, ülkemizde ve dünyada meydana gelen gelişmeleri işçi gözlüğüyle değerlendiren, tavır alan, çıkarlarının bilincinde bir topluluk olarak özetleyebilirim. Güçlü sendika, saygın sendikacı, emeğinin karşılığını alan emekçi ancak bu politikanın izlenmesiyle gerçeklik kazanabilir. Sendikamızı TÜRK-İŞ camiası içinde bugünkü onurlu yerine, işkolunda tek ve tartışmasız en büyük sendika konumuna bu anlayışımız ulaştırmıştır. Seminer çalışmalarımız aynı anlayış doğrultusunda hazırlanarak sürdürülecektir.»

FIET,

Osmanlı Bankasını

Evren ve Özal'a

şikayet etti

8 MİLYON ÜYELİ FIET, OSMANLI BANKASI GENEL MÜDÜRÜNÜ DE UYARDI VE BASS SENDİKASI İLE DERHAL TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNE BAŞLANMASINI İSTEDİ

8 Milyon üyeli Uluslararası Banka ve Sigorta İşçi Sendikaları Federasyonu FIET, Cumhurbaşkanı Kenan EVREN ile Başbakan Turgut ÖZAL'a gönderdiği telgraflarda, Osmanlı Bankası yönetiminin, kısa adı BASS olan Banka ve Sigorta İşçileri sendikası tarafından yapılmak istenen toplu iş sözleşmesinde pazarlığa yanaşmadığını, sendika özgürlüğünü düzenleyen uluslararası çalışma normlarını ihlal ettiğini bildirerek, duruma müdahale edilmesini istedi.

87 Ülkede 229 sendikanın üye bulunduğu FIET'in Genel Sekreteri Heribert Maier, Osmanlı Bankası Genel Müdürü Francois de Rancurt'a da bir telgraf göndererek, BASS sendikasının taraf olarak tanınmasıyla, görüşmelere derhal başlamasını istedi.

BASS Sendikası ile Osmanlı Bankası arasında 10 Ocak 1984 tarihinde ilk oturumu yapılan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde, işveren, taraf olmadığını öne sürmüş ve uyuşmazlık zabtının tanzimi üzerine durum BASS tarafından FIET'e duyurulmuştu.

KALKINMA ve GELİR DAĞILIMI

NAMIK TAN

Türkiye kalkınma sürecine girmiş ve ortalama % 7'lik kalkınma hızını hedeflemiş bir ülkedir.

Bu hedefini 1963-1973 döneminde gerçekleştiren Türkiye, daha sonraki yıllarda başarısını sürdürememiştir.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi, kalkınma hızında inişli ve çıkışlı bir dönem yaşanmıştır. Kişi başına gelirde ise, 1984'te son altı yılın en düşük rakamı ortaya çıkmıştır.

YILLAR	G.S.M.H (%)	Kişi Başına Gelir (Dolar)
1979	-0.4	1.446
1980	-1.1	1.106
1981	4.1	1.081
1982	4.6	1.151
1983	3.3	1.063
1984 (x)	5.7	1.007

Bu rakamlar, Türkiye'nin kalkınma alanında hedeflemiş olduğu ortalama % 7'lik büyümenin çok gerisindedir.

Türk ekonomisi, 24 Ocak kararları ile yeni bir döneme girmiştir. Uygulanan Ekonomik politikaların sonuçları belli olmuş ve kalkınma alanında başarısız kalındığı yukarıdaki rakamlar göstermektedir. Bu dönemde yatırımlar teşvik edilmemiş ve üretim alanında başarı elde edilememiştir. Uygulanan ekonomik politikaların amacı, iç talebi kısararak, ticari yolla başarıya gitmeyi hedeflemiştir.

Bu uygulamada ısrar etmek, hem kalkınma hızını ya vaşlatmış, hem de ülkenin refah düzeyinin düşmesine neden olmuştur.

Unutmamak gerekir ki, milli gelirin artması kadar, dağılımı da önemlidir.

Uygulanan ekonomik politikaların etkisi ile Türkiye de kişi başı tüketimin çok düşük seviyelerde seyretmektedir.

(x) Tahmini.

OECD tarafından yayınlanan yıllık raporda yer alan rakamlara göre, Türkiye'nin bir çok ülke içerisinde refah düzeyi bakımından en kötü durumdadır.

Refah düzeyinin göstergesi olan kişi başı tüketim'in yıllara göre gelişimi şöyledir:

KİŞİ BAŞI YILLIK TÜKETİM

ÜLKELER	1978	1981
TÜRKİYE	810	885
YUNANISTAN	1890	2555
İTALYA	2220	3831
YUGOSLAVYA	849	1580
İNGİLTERE	2580	5382
PORTEKİZ	1260	1668
İSPANYA	2251	3449

Kişi başı tüketimde, diğer ülkelerde gözle görülür bir artış olurken, Türkiye'nin yerinde saydığı ve refah düzeyinin düşük bir seviyede olduğu görülmektedir.

Bu durum, adil olmayan gelir dağılımının daha da kötüleşmesine neden olmuştur.

Hatırlanacağı üzere, 1973 sonrası yıllarda gelir dağılımı ile ilgili olarak resmi bir çalışma yapılmamıştır. 1973 rakamları incelendiğinde, en üst gelir grubu ile en düşük gelir grubu arasındaki fark 16 kattır.

En düşük gelirli yüzde 20, toplam gelirden yüzde 3.5 gibi düşük pay alırken, en yüksek gelirli yüzde 20, toplam gelirden 57 gibi bir pay almaktadır. Bu farkın, 1973 sonrası azaldığını söylemek mümkün değildir. Özellikle son altı yılda ücretlerin reel olarak aşınması ile düşük ve en yüksek gelir grubu arasındaki farkın giderek arttığını söyleyebiliriz.

Sonuçta, toplam nüfusu oluşturan grupların milli gelirden aldıkları pay yüzdeleri Türkiye'de gelirin ne kadar dengesiz dağıldığını ortaya çıkarmaktadır.

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
Aylık Eğitim ve Meslek Dergisi

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA SAHİBİ :
ŞEVKET YILMAZ

Yazışmaları Müdürü
**HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU**

ABONE : Yurtiçi (6 aylık 900 TL. — Yıllık 1800.— TL.) Yurtdışı (6 aylık 2000.— TL. Yıllık 4000 TL.) ★ Dizgi Baskı : Demircioğlu Matbaacılık, Telefon : 34 14 71 Türk-İş Pasajı Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu ★ TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ ★ Basın Danışmanları : Burhan DODANLI - Erkin OKAY ★

OCAK - ŞUBAT 1985 — SAYI: 186

Müessese Müdürü :
Genel Teşkilatlandırma
Sekreteri
Orhan BALABAN

Yazışma Adresi :
Türk-İş — Ankara
Telefon : 33 38 24

SSK'da Ağız Protezi

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2167 Sayılı Kanunla değiştirilen 32. maddesinin (B) fıkrasında belirtilen, Ağız Protezleri ile ilgili olarak yapılacak yardıma ilişkin yönetmelik'in 2'nci maddesi gereğince, «Ağız protezlerinin Kurumca sağlanamaması hallerinde, ilgililerin Kurum hekimlerince gösterilecek lüzum ve bu konuda düzenleyecekleri rapor üzerine Kurum dışı hekimlere yaptıracakları protezleri için kendilerine, yerel tabip odalarınca saptanan asgari ücret tarifesini üzerinden ödeme yapılır.

Söz konusu asgari ücretin saptanmasından esas alınacak, Türk Tabipler Birliğince hazırlanan «Asgari Ücret Tarifesi»nde ağız protezleriyle ilgili olarak tesbit edilen «Birim»ler aşağıda gösterilmiştir :

	Birim
— Kuron (Bir diş için)	15
— Kuron çıkarılması (Beher sabit tutucu için)	6
— Tek çenede hareketli tam protez	70
— Tek çenede hareketli kısmi protez	80
— Akrilik hareketli protez tamiri	10
Bahsigeçen «Birim»ler sabit olup, bunların Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyince, bölgelere göre her yıl saptanan katsayı ile çarpılması suretiyle, asgari ücret tesbit edilecektir.» hükmüne göre işlem yapılmaktadır.	
Yönetmeliğin 2 nci maddesi, 26 Eylül 1984 günlü Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelik ile değiştirilmiş ve daha önceki tarifedeki fiat birimleri;	
— Kuron (bir diş için)	15 iken 40'a
— Tek çenede hareketli tam protez	70 iken 150'ye
— Tek çenede hareketli kısmi protez	80 iken 150'ye
— Akrilik hareketli protez tamiri	10 iken 25'e yükseltilmiş,
— Kron çıkarılması (beher sabit tutucu için)	6 iken 5'e indirilmiştir.

Bu değişiklikten tam üç ay sonra

Oman Nuri TEKMAN
Türk-İş Sosyal Güvenlik Uzmanı

yönetmeliğin aynı maddesi 25 Aralık 1984 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelik ile yeniden değiştirilmiş ve «Ağız protezlerinin Kurumca sağlanamaması hallerinde, ilgililerin Kurum hekimlerince gösterilecek lüzum ve bu konuda düzenleyecekleri rapor üzerine Kurum dışı hekimlere yaptıracakları, aşağıda belirtilen protez yapım ve onarım türleri için kendilerine, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce tesbit edilecek tarife üzerinden ödeme yapılır.

- Kuron
- Kuron sökümü (her sabit tutucu için)
- Tam protez (Akrilik, tek çene)
- Bölümlü protez (Akrilik tek çene)
- Tamir (Akrilik protezde kırık veya çatlak)
- Kuron-Köprü tamiri (her üye için)

Protez için zorunlu olduğu raporla belirtilmiş olsa bile, maden bedeli ödenmez. Ancak aradaki farkı (işçilik dahil) ödemek koşuluyla ilgili maden kullanılmasını isteyebilir.» şekline dönüştürülmüştür.

Bu değişiklik sonucu tesbit edilecek tarifenin günün koşullarına yaklaştırılması beklenirken, Kurum Genel Müdürlüğü, bir örneği dergimize alınan 28 Aralık 1984 tarih 3334 numaralı genelgesinde;

Kron	3.000.— TL.
Kron Sökümü	600.— TL.
Tam Protez (Akrilik, tek çene)	12.500.— TL.
Bölümlü Protez (Akrilik, tek çene)	12.500.— TL.
Tamir (Akrilik Protezde kırık veya çatlak)	500.— TL.
Kron-Köprü Tamiri (Her üye için)	1.500.— TL.

olarak belirlenmiştir.

Bu miktarlar, (birim)ler ile Türk Tabipleri Birliği'nin 1984 yılı için —henüz 1985 asgari ücret katsayısı elimize ulaşmamıştır— en düşük katsayı (170) ile çarpımının altındadır.

Durum bu merkezde iken, Resmi Gazete'nin 2 Ocak 1985 günlü sayısında Maliye ve Gümrük Bakanlığının «1985 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı» yayınlanmıştır.

Bu talimatta;

«Devlet memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliğinin uygulanmasında; 3140 Sayılı 1985 Mali Yılı Bütçe Kanununun 8 inci maddesi ile Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak, anılan yönetmeliğin Ek: 1 inci maddesi gereğince, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edilmesi ilgili Bakanlıklarla müştereken kararlaştırılmıştır.»

Talimatın «Diş Tedavileri» ile ilgili bölümünde «...serbest diş tabipliklerine veya özel sağlık kurumlarına yaptırmış oldukları, teşhis, tedavi, veya proteze ilişkin giderlerin Diş Hekimliği Fakültelerince kabul edilen (Diş Tedavileri Fiyat Tarifesi)nde yer alan —ve talimata ekli— resmi fiyat kadarı memurun kurumu tarafından, bunu aşan kısmı ise ilgili tarafından karşılanacaktır» hükmü yer almıştır.

Bahsedilen «Diş Tedavileri Fiyat Tarifesi»nde toplam 133 çeşit tetkik ve tedavinin fiyatı bulunmaktadır.

Kurum genelgesindeki tarifede bulunan altı çeşit tedaviyi Diş Hekimleri Fiyat Tarifesiyle karşılaştırdığımızda şöyle bir tablo karşımıza çıkmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK

- Kron
 - Kron sökümü
 - Tam protez (akrilik tek çene)
 - Bölümlü protez (akrilik tek çene)
 - Tamir (akrilik protezde kırık veya çatlak)
 - Kron-Köprü tamiri (her üye için)
- Yukarıdaki sıraya göre :

Kurumda	Diş Hekimliğinde
3.000.— TL.	8.000.— TL.
600.— TL.	2.000.— TL.
12.500.— TL.	55.000.— TL.
12.500.— TL.	55.000.— TL.
500.— TL.	4.000.— TL.
1.500.— TL.	6.000.— TL.

Aynı işlemler için Türk Tabipleri Birliği (Birim)leri ile 1984 yılı asgari ücret katsayısına en düşük ve en yük-

- sek fiyatlara göre ise durum şöyledir :
- Kron
 - Kron sökümü
 - Tam protez (akrilik, tek çene)
 - Bölümlü protez (akrilik tek çene)
 - Tamir (akrilik protez kırık veya çatlak)
 - Kron-köprü tamiri (her üye için)
- Yukarıdaki sıraya göre :

Birim	En düşük (170) (TL.)	en yüksek (210) (TL.)
40	6.800.—	8.400.—
5	850.—	1.050.—
150	25.500.—	31.500.—
150	25.500.—	31.500.—
20	3.400.—	4.200.—
25	4.250.—	5.250.—

Bu fiyatlar, Türk Tabipleri Birliği'nin

1985 yılı için saptayacağı asgari ücret katsayıları da artacağından 1985 yılı için daha yüksek olacaktır.

Ağız protezlerinin Kurumca sağlanamaması halinde sigortalıların gideceği hekim ile Devlet Memurlarının gideceği hekim aynı olacağından, böyle bir farklılık yaratılması büyük adaletsizliktir.

Ayrıca sigortalının Hastalık Sigortası primi ödemesi sonucu diş tedavisinin bu prim karşılığı yapılmasına karşın, Devlet Memurunun böyle bir prim (kesenek) ödememesi diş tedavisinin ilgili kurumca diğer bir deyimle işvereni tarafından karşılanması da dikkate alındığında bu adaletsizlik oldukça büyüktür.

★ ★ ★

Sosyal Sigortalar Kurumu
Genel Müdürlüğü
Hastalık Sigortası Daire Başkanlığı

X - Hast. Sig. D. 1093/4847 - 031 - 1104541

Ağız protezleri Hk.

28 Aralık 1984

Ankara

GENELGE

Bilindiği üzere, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Hastalık Sigortasından sağlanan yardımları belirleyen ve 2167 sayılı Kanunla değiştirilen 32. maddesinin (B) fıkrasında, «Protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi, (Ağız protezlerine ilişkin yardımlar Kurumca hazırlanacak Yönetmelik esasları dahilinde sağlanır.» denilmektedir.

Anılan 32. maddenin (B) fıkrası hükmüne istinaden hazırlanmış olan, 23/8/1978 tarihli, 2381 sayılı genelge eki Ağız Protezleri ile İlgili Olarak Yapılacak Yardıma Dair Yönetmelik'in değişik 2. maddesi, 25/12/1984 tarihli, 18616 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«MADDE 2 — Ağız protezlerinin Kurumca sağlanamaması hallerinde, ilgililerin Kurum hekimlerince gösterilecek lüzum ve bu konuda düzenleyecekleri rapor üzerine Kurum dışı hekimlere yaptıracakları, aşağıda belirtilen protez yapım ve onarım türleri için kendilerine, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce tesbit edilecek tarife üzerinden ödeme yapılır.

- Kron
- Kron sökümü (Her sabit tutucu için)
- Tam protez (Akrilik, tek çene)
- Bölümlü protez (Akrilik, tek çene)
- Tamir (Akrilik protezde kırık veya çatlak)
- Kron - Köprü tamiri (Her üye için)

Protez için zorunlu olduğu raporla belirtilmiş cisa bile, maden bedeli ödenmez. Ancak, aradaki farkı (işçilik dahil) ödemek koşuluyla, ilgili, maden kullanılmasını isteyebilir.»

Yönetmeliğin bu hükmüne göre, Kurumumuz Diş Tedavi ve Protez Merkezi veya Kliniği bulunmayan yerlerde; sigortalılarla, Kurumumuzdan sürekli işgöremezlik geliri, malullük veya yaşlılık aylığı almakta olanlara, yukarıda belirtilen protez yapım ve onarım türleri için, 7/1/1985 tarihinden itibaren, aşağıdaki tarife üzerinden ödeme yapılması Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüş bulunmaktadır.

Kron	3.000.— TL. (Üçbin)
Kron Sökümü	600.— TL. (Altıyüz)
Tam Protez (Akrilik, tek çene)	12.500.— TL. (Onikibin beşyüz)
Bölümlü Protez (Akrilik, tek çene)	12.500.— TL. (Onikibin beşyüz)
Tamir (Akrilik Protezde kırık veya çatlak)	500.— TL. (Beşyüz)
Kron-Köprü tamiri (Her üye için)	1.500.— TL. (Binbeşyüz)

Kronlar ile müteharrik protezlerin birlikte veya ayrı ayrı yaptırılmaları halinde, toplam olarak, tek çene için kron dahil 12.500.— TL., iki çene için 25.000.— TL. ödeme yapılacak ve bu meblâğlar hiç bir şekilde aşılmayacaktır.

Bu durumda, Kurumca yapılamayan ağız protezleri için, yukarıda belirtilen miktarlar üzerinden ödeme yapılacağından, ilgililerin lüzum gösterilecek ağız protezleri sağlanmak üzere, Kurum dışı diş hekimi veya sağlık tesisine sevkedilmeleri sözkonusu olmayıp, ağız protezlerini kendilerinin seçeceği, muayenehanesi olan diş hekimi veya herhangi bir sağlık tesisinde yaptırımları gerekmektedir.

Bu itibarla, Kurumumuzca, ağız protezi yapımı konusunda, diş hekimleriyle sözleşme yapılmasına mahal bulunmamaktadır.

Buna göre;

I — Kurumumuzun Diş Tedavi ve Protez Merkezi veya Kliniği bulunan yerlerdeki sigortalılar ile Kurumumuzdan sürekli işgöremezlik geliri, malûllük veya yaşlılık aylığı almakta olanların, ağız protezlerinin sağlanması için, bu tesislerimize müracaatları gerekmektedir.

II — Ağız protezlerinin Kurumumuzca sağlanamadığı yerlerde;

A) Kurum sağlık tesisinde diş hekimi bulunuyor ise, 24/11/1978 tarihli, 2424 sayılı genelge ekinde örneği belirtilen raporla lüzum gösterilen ağız protezinin muayenehanesi olan diş hekimine yaptırılmasını müteakip sağlık tesisimiz diş hekimince protezin rapora uygunluğu tespit edilecektir.

B) Kurumumuz sağlık tesisinde part-time çalışan diş hekiminin lüzum gösterdiği ağız protezini, ilgili dilerse aynı hekime yaptırabilecek, bu takdirde, sağlık tesisinde bir başka diş hekimi varsa, protezin rapora uygunluğunun tespiti bu hekim tarafından, başka diş hekimi yoksa, başhekim veya yetkilisi tarafından yapılacaktır.

C) Sağlık tesisimizde diş hekimi bulunmayıp, ancak o mahalde diş çekimi, dolgu ve tedavisi konusunda sözleşmeli diş hekimimiz varsa, (A) fıkrasında açıklanan esaslara göre, sözleşmeli hekim ağız protezine lüzum gösterecektir.

a) Ağız protezini muayenehanesi olan bir başka diş hekimi yaparsa, lüzum gösteren sözleşmeli diş hekimi protezin rapora uygunluğunu tespit edecektir.

b) İlgili, dilerse protezini, lüzum gösteren sözleşmeli diş hekimine yaptırabilecek, bu takdirde, protezin rapora uygunluğu başhekim veya yetkilisi tarafından tespit edilecektir.

D) Kurumumuz sağlık tesisinde diş hekiminin, ayrıca o mahalde sözleşmeli diş hekimimizin de bulunmadığı hallerde, başhekim veya yetkilisi tarafından ağız protezine lüzum gösterilme yeterli görülecek, ancak bu takdirde, protezin rapora uygunluğunun kontrolü bakımından muayenehanesi olan diş hekimince, şemada yapılan protez gösterilecek ve rapora uygunluğu yine başhekim veya yetkilisi tarafından tespit edilecektir.

E) Kurumumuz sağlık tesisinin bulunmadığı yerlerde ise, (D) fıkrasında açıklanan esaslar dairesinde; S.S.Y.B. Sosyalizasyon Teşkilâtına bağlı Sağlık Ocağı Hekimince ağız protezine lüzum gösterilecek ve yapılan protezin rapora uygunluğu tespit edilecektir.

F) İlgililere, lüzum gösterilecek ve Kurum dışında yaptıracakları ağız protezleri için, bahsi geçen Yönetmelik esaslarına göre Kurumumuzca yapılacak ödeme miktarı konusunda bilgi verilmesi uygun görülmektedir.

G) Ağız Protezleriyle ilgili olarak yapılacak yardıma dair yönetmelik'in 2. maddesi esaslarına göre ödeme yapılabilmesi için, ağız protezinin yaptırıldığı diş hekimi veya sağlık tesisince düzenlenen faturanın ibrazı şarttır.

Bilgi edinilmesini ve 7/1/1985 tarihinden itibaren buna göre işlem yapılmasını rica ederiz.

Nuri Madazlı

Genel Müdür

Dr. T. Kemâl Baydar

Genel Müdür Yard.

TÜRK-İŞ Genelgesi

TÜRK-İŞ TARAFINDAN
TEŞKİLATA
GÖNDERİLEN BİR
GENELGE İLE,
UYUŞMAZLIKLARIN
ÇÖZÜMÜ İÇİN GÖREVLİ
MAKAMLARA BAŞVURU
SIRASINDA DİKKAT
EDİLECEK HUSUSLAR
BELİRTİLDİ.
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ İLE
GENEL SEKRETER
SADIK ŞİDE
İMZALARINI TAŞIYAN
GENELGE AYNEN
AŞAĞIDA VERİLMİŞTİR.

«Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması halinde, kanunda belirtilen sebeplerle uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulu'na intikali konusunda bir kısım sendikaların usuli hatalar yapmaları nedeniyle hak

kaybına uğradıkları ve yetki düşmesi sonucu prosedürü yeni baştan yenilemek gibi çok ağır bir durumla karşılaşmışlardır gözlenmektedir.

2822 sayılı Kanun, Uyuşmazlık ve Arabuluculuk konusundaki düzenlemesinde, uyulması zorunlu usul ve şekil şartları getirmiş ve hak düşürücü süreler öngörmüştür. Bu süreleri riayet etmemek ya da usul hatası yapmak, eski hale getirilmesi mümkün olmayan kayıplara yol açmaktadır.

Bu nedenle, 2822 sayılı Yasanın 21, 22, 23, 24 ile 32 nci madde hükümlerinde öngörülen işlemlerin eksiksiz yerine getirilmesi, uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirilmesi gerektiği takdirde başvuru dilekçesine eklenecek evrakın eksiksiz olması hayati önem taşımaktadır.

Yüksek Hakem Kurulu ile yapılan görüşmeler sonucu, aşağıda belirtilen hususlarda sendikamızın hata ve eksiklikler yaptıkları öğrenilmiştir.

Anılan yasa hükümlerine riayette titizlik gösterilmesinin yanı sıra, aşağıda işaret edilen konularda da dikkatli davranılmasının üye kuruluşlarımıza hatırlatılmasında yarar görülmüştür.

Yetki Belgesi (Toplu iş sözleşmesi akdetmek isteyen sendika, toplu görüşmelerin yürütülmesi için bazı yönetici ve temsilcilerini görevlendirmek istiyor ise, vereceği yetki belgesinde görüşmelere katılmak, önerilerde bulunulmak, mukabil önerileri kabul ve reddetmek, görüşmeleri tutanağa bağlamak, sonuçta sözleşme metnini imzalamak, uyuşmazlık çıkması halinde 21, 22 ve 23 ncü maddede öngörülen işlemleri yerine getirmek, görevli makamlara başvurularda bulunmak gibi konularda açık yetki vermesi ve şayet konunun Yüksek Hakem Kurulu'na intikali içinde aynı kişilere yetki vermek istiyor ise yetki belgesinde bu hususun da özellikle belirtilmesi yani 32 nci maddede öngörülen işlemleri yürütme ve ikmal etme konusunda da yetkili kılması gerekmektedir.)

Yüksek Hakem Kurulu'na başvuru dilekçesine eklenecek belgeler ara-

sında aşağıda sayılanların da bulunmasına dikkat edilmelidir.

- Çoğunluğu belirtilen tesbit yazısı ve yetki belgesi ile itiraz vaki olmuş ise mahkeme kararı,
- Toplu iş sözleşmesinin yürütümü, temsilci marifetiyle yapılmış ise bu yönetici ve temsilcilerin açık yetkilerini gösterir yetki belgesi. (yukarıda işaret edilen)
- Toplu iş sözleşmesi öneri metni,
- İşverenin mukabil önerileri belirten tutanaklar,
- Anlaşma sağlanamayan maddelerin nelerden ibaret olduğu,
- 22 nci maddenin 1 nci fıkrasına göre tayin edilmiş arabulucu var ise, bu arabulucunun anlaşma sağlayabildiği maddelerin nelerden ibaret olduğu, aynı maddeler var ise nelerden ibaret olduğu,
- Arabulucu tarafından tutulan anlaşmazlık tutanağı ve tavsiyeleri,
- Bu tutanağın sendikaya tebliğ edildiği tarihi gösterir tebliğ mazbatası,
- En son uyuşmazlık maddelerinin nelerden ibaret olduğu,

gibi toplu iş sözleşmesinin çağrı safhasından, uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirilecek noktaya kadar yapılan ve yapılması zorunlu olan işlemlere ait belge ve kayıtların dilekçe ekinde dosya halinde Kurula sunulmasına dikkat edilmelidir.

Ayrıca, 6 günlük hak düşürücü sürenin geçirilmemesi bakımından Yüksek Hakem Kurulu'na Ankara dışından posta ile yapılacak başvuruların, idari taahhütlü ya da taahhütlü olarak yapılması, PTT işletmesinin damgasını taşıyan taahhütlü gönderi makbuzunun muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Üye Kuruluşlarımızın, yukarıda hatırlatılan hususların yanı sıra yasanın öngördüğü diğer usul ve şekil şartlarına azami riayet konusunda özen göstermesi gereğinden bilgi edinilmesini önemle rica ederiz.»

Ocak - 1985 İşkolları İstatistiği yayınlandı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2821 Sayılı Sendikalar Yasası gereğince tesbit olunan işkolları istatistiği 17 Ocak 1985 tarihli, 18638 Sayılı Resmî Gazete’de yayınlandı.

İstatistik, aşağıda aynen verilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından :

2821 Sayılı Sendikalar Kanunu Gereğince İşverenler ve Sendikalar Tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Verilen Bildirimlere Göre Yapılan Ocak - 1985 Ayı İstatistikleri Aşağıda Gösterilmiştir.

İşkolu No.	İşkolunun Adı	Toplam İşçi Sayısı	Sendikanın Adı :	Dosya No :	Üye Sayısı	Yüzdesi
01	Tarım ve Ormancılık, Avcılık ve Balıkçılık	102.421	TÜRKİYE ORMAN-İş	009	24009	
			Türkiye Orman İşçileri Sendikası			
			TARIM-İş	017	42015	
			Türkiye Orman Topraksu Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası			
			TOPRAKSU-İş	027	8699	
			Türkiye Topraksu İşçileri Sendikası			
			HAK TARIM-İş	029	6634	
			Türkiye Hak Tarım Topraksu ve Orman Sanayii İşçileri Sendikası			
			EMEK-TARIM-İş	137	9	
			Türkiye Orman Topraksu Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası			
02	Madencilik	127.440	TÜRK OT-İş	170	149	
			Türkiye Orman, Tarım Sanayii ve Araştırma İşçileri Sendikası			
			TÜRK TARIM-İş	191	13	
			Türkiye Tarım ve Orman İşçileri Sendikası			
			TÜRK MADEN-İş	004	52956	41.55
			Türkiye Maden İşçileri Sendikası			
			GENEL MADEN-İş	014	57780	45.33
			Türkiye Genel Maden İşçileri Sendikası			
			MAD-İş	186	—	—
			Güneydoğu Bölgesi Maden İşçileri Sendikası			
			TÜRK CEVHER-SEN	193	—	—
			Türkiye Yeraltı ve Yerüstü Maden Cevherleri İşçileri Sendikası			

03	Petrol, Kimya ve Lastik	100.328	PETROL-İŞ	040	67517	67.29
			Türkiye Petrol, Kimya ve Lastik İşçileri Sendikası			
			ÖZ-LASPETKİM-İŞ	043	7598	7.57
			Lastik, Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası			
			TERMO PLASTİK-İŞ	108	119	0.11
04	Gıda Sanayii	236.890	Plastik Eşya ve Yer Döşemesi Yapımı İşçileri Sendikası			
			ÇAĞDAŞ PETROL KİMYA LASTİK-İŞ	148	336	0.33
			Petrol ve Petrolden Mamul Kimya, Lastik, Plastik, Bakalit, Kauçuk ve Bunlardan Mamül Eşya Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRK PETROL-SEN	201	—	—
			Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası			
05	Şeker	39.769	TÜRK PLÂSTİK-İŞ	197	—	—
			Türkiye Lâstik ve Plâstik İşçileri Sendikası			
			ÖZ-GIDA-İŞ	039	27399	11.53
			Öz Tütün Müskirat ve Gıda Sanayii Yardımcı İşçileri Sendikası			
			YENİ GIDA-İŞ	046	3140	1.32
06	Dokuma	291.138	Tütün Gıda Sanayii ve Yardımcı İşçileri Sendikası			
			TEK GIDA-İŞ	097	172261	72.71
			Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası			
			TÜRK GIDA	199	65	0.02
			Türkiye Gıda İşçileri Sendikası			
07	İplik ve Giyim	39.769	ŞEKER-İŞ	001	37777	94.99
			Türkiye Şeker Sanayii İşçileri Sendikası			
			ÖZ İPLİK-İŞ	010	26192	8.99
			Tüm Dokuma, İplik, Trikotaj ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası			
			TEKSİF	015	156199	53.65
08	Dokuma ve Örmeye	291.138	Türkiye Tekstil, Örmeye ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRK GİYİM-İŞ	125	1152	0.39
			Türkiye Dokuma, Giyecek, Konfeksiyon, İplik Ütü Boyama Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRKİYE ÖZ DOKUMA-İŞ	139	4703	1.61
			Türkiye Özgür Dokuma Trikotaj, İplik ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası			
09	Dokuma ve Örmeye	291.138	DOKU ÖR-İŞ	113	213	0.07
			Dokuma ve Örmeye İşçileri Sendikası			
			TÜRK MENSUCAT-İŞ	190	4047	1.39
			Türkiye Mensucat Tekstil, Dokuma, Örmeye ve Giyim, Sanayii ile Benzeri İşçileri Sendikası			

MEVZUAT

07	Deri	29.834	TÜRKİYE DERİ-İŞ Türkiye Kundura Sanayii Deri ve Deriden Yapılan Her Türlü Eşya (Saraciye) Yapımı ve Debagat İşçileri Kürkçülük Tutkal Sanayii ve Bağırsak İşleme İşçileri Sendikası	172	8637	28.95
			TÜRK DERİ-SEN Türkiye Deri Sanayii İşçileri Sendikası	194	—	—
08	Ağaç	47.686	AĞAÇ-İŞ Türkiye Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	019	13201	27.68
			ÖZ AĞAÇ-İŞ Öz Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	084	3421	7.17
			YAPSAN-İŞ Türkiye Yapım, Ağaç, Prefabrik Sanayii İşçileri Sendikası	127	135	0.28
			DEVAS-İŞ Türkiye Devrimci Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	145	668	1.40
			TÜRK AĞAÇ-İŞ Türkiye Ağaç İşçileri Sendikası	188	125	0.26
09	Kağıt	21.755	SELÜLOZ-İŞ Türkiye Selüloz, Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası	022	15158	69.67
10	Basın ve Yayın	15.299	BASIN-İŞ Türkiye Basın ve Yayın Sanayii İşçileri Sendikası	023	4293	23.06
11	Banka ve Sigortacılık	65.281	BASS Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası	031	9205	14.10
			BANKSİS Türkiye Banka, Sigorta İşçileri Sendikası	035	12041	18.44
			BASISEN Türkiye Banka, Sigorta İşçileri Sendikası	044	30657	46.96
			TEB-BÜRO-İŞ Türk Ekonomi Bankası ve Büro İşçileri Sendikası	062	189	0.28
			BANK-Sİ-SEN Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası	095	6429	9.84
			BANKS Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası	203	5528	8.40
12	Çimento, Toprak ve Cam	81.671	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Türkiye Çimento, Seramik, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası	007	35900	43.95
			PORSELEN VE SERAMİK İŞÇİLERİ SENDİKASI	069	3578	4.38
			KRISTAL ÇİTSER-İŞ Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası	076	11396	13.95

13	Metal	349.891	ÇAĞDAŞ ÇİMSA-İŞ	164	37	0.04
			Çağdaş Çimento ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRK ÇİMSER-İŞ	192	65	0.07
			Türkiye Çimento, Seramik, Tuğla ve Kiremit İşçileri Sendikası			
			TÜRK-METAL SENDİKASI	011	102831	29.39
			Türkiye Metal, Çelik, Mühimmat, Makine, Metalden Memul Eşya, Otomontaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası			
			ÇELİK-İŞ	028	45251	12.93
			Türkiye Çelik Sanayii İşçileri Sendikası			
			ÖZ DEMİR-İŞ	038	30794	8.80
			Öz Demir, Çelik, Madeni Eşya ve Oto Sanayii İşçileri Sendikası			
			OTOMOBİL-İŞ	081	43338	12.33
			Türkiye Otomotiv, İmal Montaj, Demir, Çelik, Makine ve Metalden Mamul Eşya Sanayii İşçileri Sendikası			
			METSAN-İŞ	087	167	0.04
			Türkiye Metal Sanayii İşçileri Sendikası			
			ELEKTRO METAL-İŞ	096	538	0.15
			Madeni Eşya ve Elektrik Malzemesi Yapım ve Montaj İşçileri Sendikası			
			KALIP-İŞ	098	142	0.04
			Makine ve Kalıp Yapım İşçileri Sendikası			
			TÜRK CEVHER-İŞ	120	168	0.04
			Türkiye Cevher Sanayii İşçileri Sendikası			
14	Gemi	9.623	ÇESEN	124	188	0.05
			Çelik Yapı Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRKİYE DEMİR-İŞ	144	660	0.18
			Metal, Mühimmat, Makine Patlayıcı Maddeler ve Her Türlü Metal ve Aliminyumdan Mamul Eşya Sanayii İşçileri Sendikası			
			MAKİNA-İŞ	153	71	0.02
			Madeni Eşya ve Makine Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜRK ÇELİK-SEN	187	181	0.05
			Türkiye Demir ve Çelik Sanayii İşçileri Sendikası			
			TÜM METAL-İŞ	198	—	—
			Tüm Madeni Eşya, Oto, Metal ve Montaj Sanayii İşçileri Sendikası			
			DOK GEMİ-İŞ	026	6344	65.92
			Türkiye Liman, Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası			

15	İnşaat	368.278	YOL-İŞ Türkiye Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası	006	97720	26.53
			EVİRİM-İŞ Türkiye Emekçi İnşaat, Ünite, Yol, Baraj, Genel Yapıcılık ve Yeni Montaj Sanayii İşçileri Sendikası	100	1040	0.28
			İNSAN-İŞ Türkiye İnşaat Sanayii İşçileri Sendikası	129	1563	0.42
			AS-YMİ-İŞ Yapı ve İnşaat İşçileri Sendikası	165	1144	0.31
			EMEY YAPI-İŞ Yapı İnşaat-Montaj ve Onarım İşçileri Sendikası	132	—	—
			ANADOLU YOL-İŞ SENDİKASI Türkiye Anadolu Yol Yapı-İnşaat İşçileri Sendikası	202	312	0.08
16	Enerji	92.081	ENERJİ-İŞ Türkiye Enerji, Su, Gaz, Üretim, Dağıtım ve Tesis İşçileri Sendikası	003	6703	7.27
			TES-İŞ Türkiye Enerji, Su, Gaz İşçileri Sendikası	020	83485	90.66
			TÜRKİBES-İŞ Baraj, Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası	166	7115	7.72
17	Ticaret, Büro Eğitim ve Güzel Sanatları	208.367	KOOP-İŞ Türkiye Kooperatif ve Büro İşçileri Sendikası	024	27302	13.14
			TEZ-KOOP-İŞ Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası	036	21841	10.48
			SAMSUN KARBİR KOOP-İŞ Karadeniz Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği İşçileri Sendikası	053	156	0.07
			HAK BÜRO-İŞ Eğitim, Ticaret, Kooperatif, Tezgahtar ve Büro İşçileri Sendikası	088	245	0.11
			BİL-İŞ Bilgi İşlem İşçileri Sendikası	113	164	0.07
18	Kara Taşımacılığı	23.502	GENEL TAŞIT-İŞ Genel Taşımacılık İşçileri Sendikası	115	107	0.45
			TÜMTİS Türkiye Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası	123	2690	11.44
			T.Ş.S. Türkiye Şoförler Sendikası	171	—	—
19	Demiryolu Taşımacılığı	45.162	DEMİRYOL-İŞ Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası	012	24786	54.88
20	Deniz Taşımacılığı	25.073	TÜRKİYE DENİZCİLER SENDİKASI AR-İŞ Armatür İşçileri Sendikası	052	9982	39.81
				102	75	0.30